

SLAS'PO fórum '09

Zo života asociácie

Legislatívne úpravy a dopad na poistný trh

Sprostredkovanie a ochrana spotrebiteľa na finančnom trhu – stav v roku 2009 bol názov seminára, ktorý sa v rámci cyklu SLASPO Fórum uskutočnil 8. októbra 2009.

RNDr. Júlia Čillíková z Národnej banky Slovenska hovorila o úlohách dohľadu v nových podmienkach, predovšetkým Solvency II.

Od minuloročnej konferencie nastali zmeny – aj vo finančných podmienkach, čo sa odrazilo na mieste konferencie: na rozdiel od hotela Crowne Plaza bolo v zasadačke spoločnosti Apores na ulici Vladimíra Clementisa, ale najmä v legislatívnom posune pri ochrane spotrebiteľa.

Cieľom podujatia bolo oboznámiť predstaviteľov a zamestnancov poisťovní s pripravovanými právnymi predpismi v rezortoch ministerstva spravodlivosti a ministerstva financií, ktoré v najbližšom čase významne ovplyvnia reálny výkon poisťovacej činnosti.

Seminár umožnil vyše stovke zamestnancov poisťovní diskutovať s predstaviteľmi dohľadu nad poisťovníctvom o pripravovaných vykonávacích predpisoch, resp. metodických pokynoch k zákonu o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve (ip)

JUDr. Jozefína Žáková zo Slovenskej asociácie poisťovní sa vyjadrila k návrhu zákona o ochrane spotrebiteľa na finančnom trhu a vyslovila pripomienky poistného trhu k problémovým momentom.

JUDr. Dušan Katonák z Ministerstva financií SR priblížil stav prípravy zákona o ochrane spotrebiteľa a navrhované úpravy zákona o sprostredkovaní.

Pohľad do rokovacej sály.

Mgr. Roman Fusek z Národnej banky Slovenska sa zamerlal na finančné sprostredkovanie a poradenstvo.

Snímky (ip)

Z poisťovní

Skupina Vienna Insurance Group realizovala ďalší strategický zámer formulovaný začiatkom tohto roka. KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, a KONTINUITA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, sa spojili a vytvorili univerzálnu poisťovaciu spoločnosť pod názvom KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group. Zlúčenie spoločností sa zavŕšilo 1. októbra 2009.

Skupina to zdôvodňuje najmä snahou o zefektívnenie a optimalizáciu procesov a existujúcimi backofficeovými predpokladmi, ktoré sa vytvorili v predchádzajúcich rokoch.

Za predsedu predstavenstva a generálneho riaditeľa „novej“ KOMUNÁLNEJ poisťovne bol zvolený Ing. Vladimír Bakeš (na snímke), predsedom dozornej rady sa stal Ing. Juraj Lelkes a podpredsedom Dr. Franz Kosyna. Pre klientov a obchodných partnerov, ani pre ich existujúce zmluvy sa

podmienky dojednané v minulosti nemenia. Obchodnou stratégiou „novej“ KOMUNÁLNEJ poisťovne je nadviazať na doterajšie služby a produkty oboch spoločností v oblasti životného poistenia, neživotného poistenia a poistenia motorových vozidiel.

Ratingová agentúra Standard & Poor's udelila 2. októbra 2009 poisťovni HDI Versicherung AG, Viedeň rating A, výhľad stabilný. Na Slovensku, kde pôsobí prostredníctvom organizačnej zložky, sa HDI týmto zaradila medzi poisťovne, ktoré sa môžu preukázať vlastným pozitívnym ratingom.

V zdôvodnení Standard & Poor's medziiným uvádza úspešnú činnosť spoločnosti v Rakúsku, ale i na Slovensku, v Českej republike a v Maďarsku.

Allianz – Slovenská poisťovňa získala v súťaži Zlatá minca ocenenie Objav roka 2008 za produkt KASKO Total. Poistenie KASKO Total je pre motoristov, ktorí chcú využiť výhody poistenia finančnej straty v prípade totálnej škody alebo odcudzenia, ale vozidlo už je havarijne poistené mimo Allianz – Slovenskej poisťovne. Uzavreté havarijné poistenie vozidla u iného (externého) poisťovateľa Allianz – SP v plnej miere akceptuje. KASKO Total sa môže uzavrieť pre vozidlá nové aj ojazdené, osobné aj dodávkové. Dojednáva sa ako samostatné základné poistenie.

Z asociácie

Generálna riaditeľka Slovenskej asociácie poisťovní JUDr. Jozefína Žáková sa v priestoroch asociácie stretla s predstaviteľmi sekretariátu Republikovej únie zamestnávateľov Dr. Petrom Molnárom a Ing. Martinom Hošťákom. Prerokovali formy aktivity SLASPO v únii, ktorej je členom od minulého roka.

JUDr. Jozefína Žáková rokovala aj s prezidentkou Slovenskej spoločnosti aktúárov RNDr. Jelicou Klúčovskou. Hovorili o možnosti spolupráce oboch inštitúcií po prijatí nových noriem na európskej a národnej úrovni.

Jazykové okienko

O používaní ukazovacích zámen taký a tak

V slovenčine máme ukazovacie zámeno *taký* (v ženskom rode *taká*, v strednom rode *také*), ktoré má formu prídavného mena a ktorým ukazujeme alebo odkazujeme na vlastnosť alebo jej mieru, napr. *Taký výkon si zaslúži pozornosť.* – *Zamestnanie je taká práca, ktorá sa vykonáva za pravidelnú mzdu, resp. plat.* – *Zákonné poistenie je také poistenie, kde zákon stanovuje povinnosť poistenia a stanovuje všetky podmienky poistenia.* Zároveň máme aj príslovkové ukazovacie zámeno *tak*, ktorým ukazujeme na spôsob alebo mieru deja, stavu alebo odkazujeme na príznak deja, stavu a na jeho mieru, napr. *Možno tak nájdete riešenie problému.* – *Dnes sa už to tak presne nerozlišuje.*

V jazykových prejavoch sa stretáme aj so slovnými spojeniami, v ktorých sa príslovkové ukazovacie zámeno *tak* vyskytuje pred prídavným menom, ako je to napríklad vo vyjadreniach *tak veľký, tak výkonný*, vo zdvorilostných formuláciách *buďte tak dobrý, buďte tak láskavá* alebo vo vetách *Prírodné zákony vesmíru sú tak presné, že nemáme problém stavať vesmírne lode.* – *Každý systém, aj ten najjednoduchší, je tak spoľahlivý, ako jeho najslabší článok.* V spisovnej slovenčine však platí zásada, že pred prídavným menom (v uvedených príkladoch pred prídavnými menami *veľký, výkonný, dobrý, láskavá, presné, spoľahlivý*) sa nemá používať príslovkové ukazovacie zámeno *tak*, ale ukazovacie zámeno *taký (taká, také)*, ktoré má formu prídavného mena. Preto sú správne vyjadrenia *taký veľký, taký výkonný*, zdvorilostné formulácie *buďte taký dobrý, buďte taká láskavá* a citované vety majú mať podobu *Prírodné zákony vesmíru sú také presné, že nemáme problém stavať vesmírne lode.* – *Každý systém, aj ten najjednoduchší, je taký spoľahlivý, ako jeho najslabší článok.*

PaedDr. Matej Považaj, CSc.
Jazykovedný ústav L. Štúra SAV

INSIA
INSURANCE INTELLIGENCE
& ASSISTANCE

Hľadáme sprostredkovateľov poistenia

INSIA je spoločnosť, ktorá podniká v oblasti sprostredkovania poistenia na základe povolenia NBS č. EUP-000921. Vzhľadom na narastajúce aktivity hľadáme nových sprostredkovateľov poistenia.

Sprostredkovateľ poistenia

Ponúkame :

- nových klientov do Vašej správy
- možnosť prevodu a garanciu kmeňa
- unikátny software pre profesionálnu prácu (www.insia.sk/yeti) online prístup k informáciám z trhu aj v mobile
- zmluvy so všetkými slovenskými i zahraničnými poisťovňami
- podporu a zázemie popredného poisťovacieho makléra
- zaujímavé provízie

Naša spoločnosť je na trhu od roku 1992. Služby poisťovacieho makléra poskytujeme právnickým osobám a občanom.

Pokiaľ Vás táto ponuka spolupráce s našou spoločnosťou zaujala, kontaktujte nás prosím.

INSIA a.s.
Tel.: 041 7645 898
Mobil: 0903 500 080
E-mail: info@insia.sk

www.uspesnymakler.sk

Poistné rozhľady 4/ 2009

EV 509/08

Vydáva
Slovenská asociácia
poistovní ako odborný
dvojmesačník slovenského
poistovníctva

Vedúci redaktor
Ing. Ivan Podstupka

Členovia redakčnej
rady
JUDr. Jozefína Žáková
(predsedníčka)
Ing. Vladimír Bakeš
Mgr. Júlia Čillíková
JUDr. Imrich Fekete, CSc.
JUDr. Dušan Katonák
Prof. Ing. Anna Majtánová, PhD.
Mgr. Lucia Muthová

Cena ročného predplatného
(šest čísiel) je
9,00 € / 271,50 Sk
do zahraničia 24,- €
alebo 792,- Sk.
Jednotlivé číslo
1,53 € / 46,- Sk

Adresa
Slovenská asociácia
poistovní
Drieňová 34
P. O. Box 51
820 09 Bratislava 29

Telefón
02 / 4342 9985
fax
02 / 4342 9984
e-mail
ivan.podstupka@slaspo.sk
www.slaspo.sk

Typografia, prepress
Karol Rosmány
MONADA atelier s. r. o.

Tlač
WELTPRINT s. r. o.
Bratislava

02

Na aktuálnu tému**Top Story**

K novej regulácii v poistnom sektore
The New Insurance Regulation

08

Proti kriminalite**Against Criminality**

Mať istotu, že auto je čisté
Make Sure the Car is not Stolen

10

Európska únia**European Union**

Regulácia áno, ale s mierou
Financial Regulation Must Be Tailored
Finančné vzdelávanie v EÚ
Financial Education in EU
Priority švédskeho predsedníctva v oblasti
finančných služieb
Swedish Presidency Priorities in Financial Services

13

EÚ/Požiarina ochrana**EU/Fire Prevention**

Sankcie na daňové raje
Sanctions for Tax Heavens
Požiarne pásy pri zatepľovaní stále chýbajú
Fire Strips Are Still Missing at the Exterior Cladding

14

Poistovníctvo vo svete**Insurance around the World**

Riziká v poistovníctve 2009
Risks in Insurance 2009
Hurikány prichádzajú
Hurricanes are Coming
Plán solárnej elektrárne na Sahare
Sahara Solar Power Plants Plan

15

Resumé v angličtine**English Résumé****3. strana obálky****3. cover page****Poistovne v SR****Insurance Companies in Slovakia**

Z tlačových správ poistovní
Insurance Press Releases

**Má kríza
dobré
stránky?**

Skúsme sa na takú zľú vec, ako je celosvetová ekonomická kríza pozrieť z nezvyklej, optimistickej stránky. Že to nejde? Prvým prínosom je poučenie z javov, ktoré krízu spôsobili primárne, sekundárne a v ďalších okruhoch. Medzinárodné a národné inštitúcie, ktoré ustanovujú regulátorov a supervízorov a rozhodujú o pravidlách ich konania, sa rýchlo otriasli a budujú novú architektúru regulácie a dohľadu. Trhy, hoci majú o korektný, konkurenčné prostredie nedeformujúci prístup záujem, však s nevôľou sledujú aj návrhy, ktoré automaticky stotožňujú pojmy z poistovníctva s pojmami z bankovníctva a kapitálových trhov, hoci sa značne líšia. Ale presadzovanie záujmov je častým sprievodným javom normotvorných procesov. Ďalší pozitívny pohľad na súčasnú krízu: Čím neskôr by prišla, tým by bola hlbšia. Bublina nehnuteľností, sofistikované investičné produkty, úverová expanzia – to všetko sa ešte len rozvíjalo a nadobúdalo obrátky. Dopyt, ktorý by v budúcnosti nebol reálne krytý, zrýchlene vyvolával investície na ďalšie výrobné kapacity a kapacity služieb.. Mohla konjunktúra trvať ešte dlhšie? Mohla, a kríza by bola ešte hlbšia. No najpodstatnejšie je, že kríza donútila firmy a odvetvia meniť stratégiu – inovačnú, výrobnú, marketingovú, obchodnú, personálnu. Hľadajú sa rezervy v nákladoch, výrobnom a vývojovom potenciáli. Svetová ekonomika už nebude ako bola – z krízy vyjde v novej štruktúre a kapacitách. Napriek svetielku na konci tunela v podobe zlepšenia nálady na kapitálových trhoch, či oživenia dopytu a produkcie v rozhodujúcich krajinách je tu kríza stále v plnom rozsahu. Najmä v malých otvorených ekonomikách sa pozitívne trendy prejavujú s oneskorením. Poistovne na Slovensku krízu pocítili, hoci nie fatálne. Dokázali sa prispôsobiť novým podmienkam, vyvinuli nové a upravili doterajšie produkty pre podnikateľov i retail. Prebehli organizačné zmeny, prehodnotili sa stratégie, náklady, obchodné postupy. Nielen s cieľom prekonať krízu, ale najmä v záujme úspešného nástupu do lepších čias.

Ivan Podstupka
vedúci redaktor Poistných rozhľadov.

**Slovenské poisťovne
pri testovaní
novej požiadavky
na solventnosť
obstáli**

Súčasný systém regulácie v poistnom sektore Slovenskej republiky vychádza z európskych smerníc, ktoré boli prijaté v Európskej únii začiatkom 70. rokov minulého storočia. Nereaguje na nové prístupy a metódy, ktoré sa v praxi využívajú pri manažovaní poisťovní.

Smernice sú koncipované formou minimálnej harmonizácie, t. j. ponechávajú na členských štátoch rozhodnutie o prísnejšej národnej regulácii. Následkom je pomerne nehomogénne regulačné prostredie v Európskej únii, ktoré vytvára potenciálny priestor na regulačnú arbitráž medzi členskými štátmi. Regulačná kapitálová požiadavka pre poisťovne, tzv. požadovaná miera solventnosti, je stanovená prostredníctvom jednoduchého faktorového výpočtu. V ňom sa len nepriamo zohľadňuje poistné riziko, a to prostredníctvom výšky poistných záväzkov vyjadrených primárne technickými rezervami a nákladmi na poistné plnenia. Ostatné riziká, ktorým sa poisťovne vystavujú, súčasná legislatíva komplexne nepodchyťáva a nastavené pravidlá sú nedostatočne citlivé na riziká.

Ciele

Projekt Solventnosť II má za cieľ zaviesť harmonizovaný rizikovo orientovaný režim regulácie a dohľadu vo všetkých členských krajinách Európskej únie a zjednotiť 13 smerníc upravujúcich činnosť poisťovní a zaistovní existujúcich v súčasnosti. Taktiež bola zapracovaná smernica týkajúca sa pravidiel a kritérií hodnotenia obozretného posudzovania nadobudnutí a zvýšení podielov vo finančnom sektore. Podľa Solventnosti II je hlavným cieľom dohľadu ochrana poistníkov a oprávnených osôb. Ďalším cieľom je finančná stabilita a objektívne a stabilné trhy. Samotným pojmom Solventnosť II sa niekedy zvyknú označovať len nové prvky v rámci projektu Solventnosti II, ktoré možno členiť na kvantitatívne požiadavky (označované aj ako pilier I), kvalitatívne požiadavky (označované aj ako pilier II) a požiadavky na transparentnosť (označované aj ako pilier III).

Štádium

Európsky parlament 22. apríla 2009 v prvom čítaní schválil smernicu Európskeho parlamentu a Rady o začatí a vykonávaní priameho poistenia a zaistenia – stručne: Smernicu o Solventnosti II. Tým sa projekt dostal do poslednej fázy príprav implementácie, a to prípravy technických predpisov, označovaných aj ako vykonávacie opatrenia Európskej komisie, a transpozície európskych právnych noriem do národných legislatív.

Overovanie projektu

Na testovanie Solventnosť II požiadala Európska ko-

misia Výbor európskych orgánov dohľadu nad poisťovníctvom a dôchodkovým poistením zamestnancov CEIOPS o štvrtú kvantitatívnu dopadovú štúdiu QJS 4, a to predovšetkým vo vzťahu k jej použiteľnosti a finančnému vplyvu na poisťovne a zaistovne. Kvantitatívna dopadová štúdia QJS 4 prebiehala od apríla do júla 2008. Sumárne výsledky CEIOPS publikoval v novembri 2008.

Mala sa zistiť najmä použiteľnosť a primeranosť výpočtu kapitálových požiadaviek, prípadná kapitálová nedostatočnosť a jej kvantifikácia. Overovala sa vhodnosť kalibrácie výpočtu kapitálových požiadaviek, zisťovala sa pripravenosť poisťovní na využitie vnútorných modelov. Tiež sa porovnali výsledky pri využití štandardného vzorca a vnútorného modelu pre výpočet kapitálovej požiadavky na solventnosť a testovali sa zjednodušené výpočty technických rezerv, rizikovej marže a kapitálových požiadaviek. V Slovenskej republike sa na QJS 4 zúčastnilo sedem poisťovní, z toho štyri univerzálne a jedna životná poisťovňa. Oproti tretej kvantitatívnej dopadovej štúdií vzrástla účasť o dve univerzálne poisťovne. Na prvej a druhej kvantitatívnej dopadovej štúdií sa za Slovenskú republiku nezúčastnila žiadna poisťovňa. Podiel zúčastnených poisťovní na celkovom počte poisťovní, na ktoré dohliada Národná banka Slovenska v čase uskutočnenia QJS 4, dosiahol 30 percent. Podiel zúčastnených poisťovní podľa celkových technických rezerv bol v životnom poistení 81 percent a v neživotnom poistení 79 percent.

Stanovenie vlastných zdrojov

Vlastné zdroje sú primárne určené ako rozdiel medzi aktívami a záväzkami, musia zohľadniť všetky položky súvahy. Solventnosť II je založená na princípe trhovej hodnoty, t. j. je v súlade s realistickým oceňovaním podľa aktuálneho trhového oceňovania aktív a záväzkov. Kvantitatívna dopadová štúdia QJS 4 na tento účel používa pojem „ekonomická hodnota“. Tým sa Solventnosť II snaží terminologicky, podľa nášho názoru zámerne, odlíšiť od termínu „reálna hodnota“ („fair value“), ktorú využívajú medzinárodné účtovné štandardy IAS/IFRS. Dôvodom je skutočnosť, že napriek de facto rovnakej definícii a zámeru čo možno najviac zosúladiť oceňovanie podľa Solventnosti II s oceňovaním podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS, tieto hodnoty nemusia byť vždy rovnaké.

Pri oceňovaní aktív a záväzkov vychádza Solventnosť II zo súčasnej definície reálnej hodnoty podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS, t.j. majetok a záväzky sa ocenia na hodnotu, za ktorú by sa mohli vymieňať v nezávislej transakcii medzi informovanými a dobrovoľne súhlasiacimi zúčastnenými stranami (článok 74 smernice o Solventnosti II).

Na rozdiel od medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS by sa však pri oceňovaní záväzkov nemal zohľadňovať vlastný kreditný rating poisťovne. Podľa dokumentu CEIOPS-u CEIOPS-CP-35/09 však niektoré členské štáty nesúhlasia s plnou aplikáciou tohto princípu.

V záujme jednotného postupu všetkých členských štátov Európskej únie Európska komisia ustanoví formou vykonávacích opatrení, pravdepodobne formou nariadení (článok 92, 97 a 99 smernice o Solventnosti II) kritériá schvaľovania dodatkových vlastných zdrojov a posudzovanie účastí. Určí zoznam položiek vlastných zdrojov, o ktorých sa usudzuje, že splnili kritériá stanovené smernicou. Stanoví metódy, ktoré použijú orgány dohľadu, keď schvaľujú hodnotenie a zaradenie položiek vlastných zdrojov, kvantitatívne limity a úpravy, ktoré by sa mali vykonať s cieľom odrážať neprevoditeľnosť tých položiek vlastných zdrojov, ktoré sa môžu použiť len na krytie strát z osobitného segmentu záväzkov alebo z konkrétnych rizík (oddelené prostriedky – ring-fenced funds).

Oceňovanie aktív a záväzkov

Pri oceňovaní aktív a záväzkov vychádza Solventnosť II zo súčasnej definície reálnej hodnoty podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS, t. j. majetok a záväzky sa oceňujú na hodnotu, za ktorú by sa mohli vymieňať v nezávislej transakcii medzi informovanými a dobrovoľne súhlasiacimi zúčastnenými stranami (článok 74 smernice o Solventnosti II). Na rozdiel od medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS by sa však pri oceňovaní záväzkov nemal zohľadňovať vlastný kreditný rating poisťovne. Podľa dokumentu CEIOPS-CP-35/09 však niektoré členské štáty nesúhlasia s plnou aplikáciou tohto princípu. Európska komisia vydá vykonávacie opatrenia, pravdepodobne formou nariadení, na základe ktorých sa stanoví, ako sa má počítať ekonomická hodnota konkrétnych súvahových položiek, s cieľom zabezpečiť, aby sa tieto položky oceňovali jednotne vo všetkých členských štátoch Európskej únie (článok 74 odsek 2 smernice o Solventnosti II).

Kvantitatívna dopadová štúdia QIS 4 ustanovuje na oceňovanie aktív a záväzkov (okrem technických rezerv) nasledovnú hierarchiu metód

- 1/ hodnota stanovená na základe trhových cien (mark to market),
- 2/ hodnota stanovená na základe modelu (mark to model), pričom parametre by mali pochádzať z trhu,
- 3/ aproximácia, ktorou sú hodnoty stanovené na základe medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS. Takúto aproximáciu je však možné aplikovať iba v prípade účtovného ocenenia v reálnej hodnote,
- 4/ lokálne účtovné štandardy (v Slovenskej republike nerelevantné).

Technická špecifikácia, až na identifikáciu postupov podľa IAS/IFRS, ktoré možno použiť ako aproximáciu na účely QIS 4, len minimálne usmerňuje poisťovne, ako majú pri aplikácii jednotlivých metód postupovať. Kvantitatívna dopadová štúdia QIS 4 je prvá z dosiaľ uskutočnených kvantitatívnych dopadových štúdií, ktorá komplexne testuje oceňovanie

Andrea Gondová
Peter Paluš

aktív a iných záväzkov (záväzkov okrem technických rezerv) na účely Solventnosti II.

Vplyv v slovenských poisťovniach

S preceňovaním účtovných hodnôt na ekonomickú hodnotu poisťovne v Slovenskej republike nemali veľké problémy. Dôvodom je najmä aplikovanie medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS. To bol zrejme aj hlavný argument, prečo poisťovne vyjadrovali všeobecnú podporu pre navrhovanú metodiku. Možnosť využívať reálnu hodnotu podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS na účely Solventnosti II by podľa nášho názoru taktiež mohlo v Slovenskej republike priaznivo ovplyvniť kvalitu vykazovania na účely dohľadu bez vytvárania ďalších administratívnych nákladov.

Pri preceňovaní aktív a iných záväzkov (záväzkov okrem technických rezerv) na ekonomickú hodnotu nedochádzalo k veľkým rozdielom medzi hodnotami podľa účtovných štandardov a hodnotami pre kvantitatívnu dopadovú štúdiu QIS 4. Ak to bolo možné, poisťovne využívali ocenenie podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS. Hodnoty pre účely QIS 4 sa odlišovali od hodnôt v účtovníctve iba vtedy, ak sa hodnota podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS nemohla považovať za aproximáciu za ekonomickú hodnotu. Jedna poisťovňa uviedla, že na účely interného rizikového manažmentu využíva ocenenie založené na reálnej hodnote, pričom metodika je až na niektoré aspekty oceňovania technických rezerv konzistentná s oceňovaním podľa QIS 4. V tejto súvislosti treba poukázať na skutočnosť, že interný rizikový manažment sa v rámci skupín riadi centralizovane a nemusí zohľadňovať potenciálne lokálne špecifiká, ako napríklad sociálno-ekonomické prostredie, v ktorom pôsobí dcérska spoločnosť. To môže mať vplyv pri stanovovaní niektorých predpokladov a východísk. Preto bude podľa nášho názoru veľmi dôležité v tejto oblasti stanoviť požiadavky na vedenie spoločnosti (pilier II v rámci Solventnosti II) veľmi obozretne.

Stanovenie hodnoty

Vo väčšine prípadov poisťovne používali hodnotu stanovenú podľa trhových cien. Ak hodnota na základe trhových cien nebola k dispozícii, využívali metódu projekcie diskontovaných peňažných tokov (predovšetkým pri oceňovaní technických rezerv). Diskont sa odvíjal od úrokových swapov. V niektorých prípadoch využívali poisťovne priamo účtovnú hodnotu, napríklad pri oceňovaní krátkodobých pohľadávok a záväzkov. Precenenie by v týchto prípadoch zrejme nemalo veľký význam, lebo rozdiely by boli nemateriálne. Pre aplikáciu režimu Solventnosti II je kľúčový princíp primeranosti. Preto je možné, že v budúcnosti by sa mohol v niektorých prípadoch takýto postup akceptovať. Ako problémové bolo identifikované najmä preceňovanie pohľadávok zo zaistenia a vnútrogrupinových úverov na ekonomickú hodnotu a preceňovanie odložených daňových pohľadávok a záväzkov.

V európskom kontexte niektoré poisťovne (najmä životné) vyslovili obavu, že oceňovanie podľa me-

dzinárrodných účtovných štandardov IAS/IFRS môže zvýšiť volatilitu v aktívach a záväzkoch. To môže zvýšiť volatilitu vlastných zdrojov. Cieľom kvantitatívnej dopadovej štúdie QIS 4 však nebolo otvorenie diskusie o správnosti oceňovania založenom na reálnej hodnote.

Dopad na súvahu

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že na strane aktív sa pomerné zastúpenie jednotlivých položiek nezmenilo. Na strane záväzkov významne poklesli technické rezervy, čo implicitne spôsobilo nárast vo vlastnom imaní poisťovní. Medián pomeru medzi hodnotami v súvahe podľa kvantitatívnej dopadovej štúdie QIS 4 a účtovnými súvahami sa pohyboval v rozpätí 90 až 120 percent. V absolútnom vyjadrení bilančná hodnota poklesla o 165 miliónov eur, respektíve o 4,05 %.

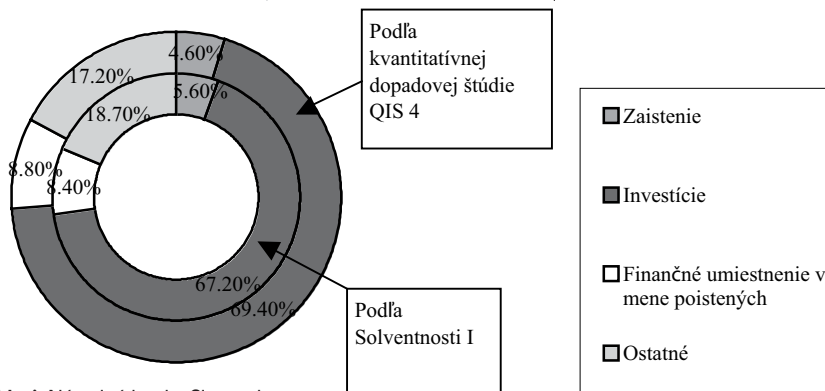
Celkový dopad na súvahu podľa podielu jednotlivých zložiek na bilančnú hodnotu

Aktíva	Podľa Solventnosti I / podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS	
	Podľa Solventnosti I	Podľa QIS 4
Zaistenie	5,6 %	4,6 %
Investície	67,2 %	69,4 %
Finančné umiestnenie v mene poistených	8,4 %	8,8 %
Ostatné	18,7 %	17,2 %

Pasíva	Podľa Solventnosti I / podľa medzinárodných účtovných štandardov IAS/IFRS	
	Podľa Solventnosti I	Podľa QIS 4
Vlastné imanie	19,6 %	29,7 %
Technické rezervy	61,6 %	41,1 %
z toho: najlepší odhad		37,4 %
z toho: riziková marža		3,7 %
Rezerva na krytie rizika z investovania finančných prostriedkov		
v mene poistených	8,4 %	6,7 %
Ostatné záväzky	10,4 %	22,4 %

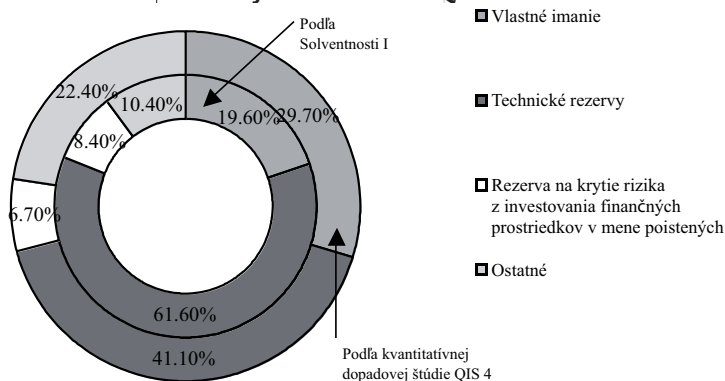
Zdroj: Národná banka Slovenska

Porovnanie podielu jednotlivých zložiek aktív na bilančnej hodnote medzi QIS 4 a Solventnosťou I

Zdroj: Národná banka Slovenska

Porovnanie podielu jednotlivých zložiek pasív na bilančnej hodnote medzi QIS 4 a Solventnosťou I

Zdroj: Národná banka Slovenska

Strana aktív

Najväčšie rozdiely vznikli pri preceňovaní investícií na ekonomickú hodnotu v pozemkoch a stavbách a majetkových úastiach, lebo poisťovne väčšinou oceňujú tieto položky pre účtovné účely v historických cenách. Z dôvodu precenenia na ekonomickú hodnotu sa najväčší pokles zaznamenal v pohľadávkach zo zaistenia. Spôsobilo to najmä precenenie technických rezerv. Najväčší nárast hodnoty bol identifikovaný v prípade pozemkov a stavieb. Nehmotný majetok bol oceňovaný na nulu, čo je v súlade s našim názorom, že nehmotný majetok nemusí mať schopnosť speňaženia v situácii, keď je poisťovňa v problémoch. Pre väčšinu finančných nástrojov mali poisťovne k dispozícii ekonomickú hodnotu a aj pre účtovné účely poisťovne tieto nástroje oceňujú v reálnej hodnote.

Zmeny pri technických rezervách

Oproti súčasnej regulácii sa táto oblasť významne zmenila. Hodnota technických rezerv by mala zodpovedať sume, za ktorú by poisťovňa previedla portfólio poisťných zmlúv, t. j. práva a záväzky z poisťných zmlúv, na inú poisťovňu. Technické rezervy sa určujú súčtom najlepšieho odhadu a rizikovej marže okrem zabezpečiteľných rizík, t. j. rizík, ktorých peňažné toky možno replikovať peňažnými tokmi finančných nástrojov. Hodnota technických rezerv zabezpečiteľných rizík sa určuje vo výške trhovej hodnoty týchto finančných nástrojov. Najlepší odhad zodpovedá hodnote očakávaných budúcich peňažných tokov z poisťných zmlúv počas obdobia ich trvania zohľadňujúc časovú hodnotu peňazí prostredníctvom relevantnej „bezrizikovej úrokovej miery“. V projekcii peňažných tokov je potrebné identifikovať a zohľadniť všetky zdroje neistoty budúcich peňažných tokov, napríklad fluktuáciu v načasovaní, frekvenciu a výšku škody poisťných udalostí, zmenu v správaní poistených a vzájomnú závislosť dvoch alebo viacerých zdrojov neistoty. Aplikovaná oceňovacia metóda a použité predpoklady by mali byť realistické a reflektovať povahu portfólia a zodpovedajúcich peňažných tokov. Poisťovňa by mala využiť všetky relevantné a dostupné údaje z interných a externých zdrojov na určenie predpokladov, ktoré najlepšie zodpovedajú charakteristikám portfólia poisťných zmlúv. Oceňovanie technických rezerv v životnom poistení by malo byť založené na projekcii budúcich peňaž-

ných tokov pre jednotlivé poisťné zmluvy. Určitá aproximácia cez vhodne zvolené skupiny zmlúv je možná v rámci aplikácie zásady primeranosti. Technika oceňovania môže v špecifických situáciách (napríklad „mladé“ portfólio) generovať negatívne hodnoty. Takáto situácia je akceptovateľná a nie je potrebné nahradit' hodnotu technických rezerv nulou.

V neživotnom poistení je potrebné osobitne oceňovať rezervu poisťného a rezervu poisťných plnení. Rezerva poisťného predstavuje do značnej miery v súčasnosti tvorenú technickú rezervu na poisťné budúcich období (RPBO). Pomer tejto rezervy ocenenej podľa QIS 4 voči RPBO bol v mediánovej hodnote 94,7 percent.

Výber techniky ocenenia závisí od povahy záväzkov a rizík, ktoré ovplyvňujú peňažný tok a nezávisí od formálneho začlenenia poisťnej zmluvy v rámci životného alebo neživotného poistenia, napríklad dôchodok vyplývajúci z poistenia zodpovednosti by mal byť ocenený technikou životného poistenia.

Rizikovú maržu je podľa smernice o Solventnosti II potrebné vyčíslit' prostredníctvom nákladov na vlastné zdroje vo výške kapitálovej požiadavky na solventnosť (ďalej označované aj ako „SCR“) počas životnosti portfólia poisťných zmlúv. Tento koncept je akceptovaný trhom, avšak niektoré poisťovne považovali výšku sadzby určujúcu náklady na držbu vlastných zdrojov za vysokú. Základom pre určenie rizikovej marže je koncept „prázdnej“ preberajúcej poisťovne a predpoklad prevodu portfólia poisťných zmlúv jednotlivých skupín poistenia oddelene, pričom pri jej stanovení sa nezohľadňuje diverzifikačný vplyv medzi skupinami poisťných zmlúv.

Konkretizácia techník

Európska komisia ustanoví formou vykonávacích opatrení, pravdepodobne formou nariadení (článok 85 smernice o Solventnosti II), poisťnomatematické metódy a štatistické techniky na výpočet najlepšieho odhadu technických rezerv, príslušnú bezrizikovú úrokovú mieru, okolnosti, za ktorých sa vypočítajú technické rezervy ako celok alebo ako súčet najlepšieho odhadu a rizikovej marže, a metódy, ktoré sa majú použiť, ak sa technické rezervy vypočítajú ako celok. Stanoví tiež metódy a predpoklady, ktoré sa použijú na výpočet rizikovej marže, skupiny poisťných zmlúv, na základe ktorých sa rozčlenia poisťné a zaisťné záväzky s cieľom výpočtu technických rezerv, normy, ktoré sa majú splniť s cieľom zabezpečiť vhodnosť, úplnosť a presnosť údajov použitých na výpočet technických rezerv i metódy, ktoré sa majú použiť na výpočet očakávaných strát pre zlyhanie protistrany v prípade zmlúv zmierňujúcich riziko (zaisťenie). Okrem toho môže Európska komisia prijať vykonávacie opatrenie, ktoré stanoví zjednodušené metódy a techniky na výpočet technických rezerv.

Vzťah súčasných rezerv a rezerv vypočítaných po novom

Pomer technických rezerv voči súčasnej hodnote technických rezerv bol 74,8 % v životnom poistení a 85,9 % v neživotnom poistení. Riziková marža sa podieľala na technických rezervách 12,9 percenta

v životnom poistení a 2,9 percenta v neživotnom poistení. Rozdiel vo výške rizikovej marže medzi životným a neživotným poistením vyplýval z dlhodobjšieho charakteru záväzkov v životnom poistení. V životnom poistení bol pokles hodnoty technických rezerv zapríčinený najmä zrušením implicitne zahrnutých marží pri modelovaní očakávaných budúcich tokov, neexistenciou minimálnej výšky technických rezerv stanovenej sumou odkupných hodnôt a možnosťou zmien v predpokladoch.

V neživotnom poistení bol pokles hodnoty zapríčinený zohľadnením časovej hodnoty peňažných tokov. Až na jednu poisťovňu, ktorá využila stochastický prístup, poisťovne aplikovali pri výpočte technických rezerv deterministický prístup. V neživotnom poistení poisťovne využili pri rezerve na poisťné plnenia aproximáciu súčtu jednotlivých hlásených poisťných udalostí doplnenú o trojuholníkové metódy pre vzniknuté, ale nenahlásené škody. Pri výpočte technických rezerv nastali komplikácie najmä v súvislosti s ocenením opcí a garancií a projekcie požadovaného kapitálu na výpočet rizikovej marže.

Minimálna kapitálová požiadavka

Cieľom minimálnej kapitálovej požiadavky (MCR) je stanovenie požadovaného kapitálu pre poisťovňu vo výške, ktorá by zabránila neúmernému riziku pre klientov poisťovne. Minimálna kapitálová požiadavka predstavuje úroveň kapitálu, pod ktorú by vlastné zdroje poisťovne nemali klesnúť. Pokles oprávnených vlastných zdrojov pod hranicu minimálnych kapitálových rezerv môže v prípade, ak by poisťovňa v rámci krátkeho časového úseku nebola schopná zvýšiť vlastné zdroje, zapríčiniť odobratie povolenia na výkon poisťovacej činnosti zo strany orgánu dohľadu. Smernica o Solventnosti II stanovuje, že minimálnu požiadavku na kapitál je potrebné vypočítať jednoduchým vzorcom z auditovateľných údajov v rámci koridoru, ktorý sa odvíja od kapitálovej požiadavky na solventnosť. Je stanovené aj absolútne minimum, ktoré možno považovať za požiadavku na minimálny kapitál nevyhnutný na vykonávanie poisťovacej činnosti. Východiskom na určenie absolútneho minima bola výška minimálneho garančného fondu pre Solventnosť I v čase prijímania smernice o Solventnosti II. Spôsob výpočtu tejto požiadavky je založený na technických rezervách, predpísanom poisťnom, sume v riziku, odloženej dani a administratívnych nákladoch, pričom všetky využívané veličiny sa určujú bez podielu zaisťovateľov.

Kapitálová požiadavka na solventnosť

Kapitálová požiadavka na solventnosť (SCR) zodpovedá takému kapitálu, ktorý poisťovní umožní odvrátiť krach počas nasledujúcich 12 mesiacov s pravdepodobnosťou 99,5 %. Takto nastavené kritériá možno interpretovať aj tak, že počas nasledujúcich 12 mesiacov by nemal nastať krach, respektíve úpadok viac ako jednej z 200 poisťovní. SCR sa počíta buď prostredníctvom štandardného vzorca, ktorý využíva predpísané parametre a faktory, alebo s použitím vnútorného modelu, ktorý by mal najvernejšie odzrkadľovať rizikový profil poisťovne. Poisťovne

môžu kombinovať tieto dva prístupy a stanoviť SCR prostredníctvom štandardného vzorca s využitím čiastočného vnútorného modelu. Pre obmedzenú údajovú základňu, nedostatočné praktické skúsenosti a možnú neefektívnosť (úžitky verzus náklady), bude podľa nášho názoru pre väčšinu poisťovní na slovenskom trhu štandardný vzorec praktickou alternatívou. SCR by malo odrážať skutočný rizikový profil poisťovne, pričom sa zohľadňujú všetky kvantifikovateľné riziká a nástroje na znižovanie rizika, čo v prípade poisťovní predstavuje najmä zaistenie. Ak sa rizikový profil poisťovne počas roka významne nezmení, SCR bude potrebné vypočítať raz ročne. Výnimkou zrejme bude stanovenie SCR pre potreby určenia minimálnej kapitálovej požiadavky.

Štandardná SCR sa rovná súčtu základnej kapitálovej požiadavky (BSCR), kapitálovej požiadavky pre operačné riziko, úpravy zohľadňujúcej schopnosť absorbovať straty technickými rezervami a odložených daňových záväzkov. BSCR pokrýva upisovacie riziko neživotného, životného a zdravotného poistenia, trhové riziko a riziko zlyhania protistrany. Samotný výpočet BSCR je rozdelený do výpočtov jednotlivých modulov a podmodulov, ktoré sú agregované prostredníctvom odhadu vzájomnej lineárnej závislosti tzv. korelačných matíc, ktoré určuje príloha IV smernice o Solventnosti II.

Najväčší podiel na BSCR malo trhové riziko, upisovacie riziko životného poistenia a upisovacie riziko neživotného poistenia. Naopak riziko zlyhania protistrany podľa výsledkov QIS 4 malo len malý podiel na BSCR.

V slovenských podmienkach

Testovanie kvantitatívnych požiadaviek podľa Solventnosti II v rámci QIS 4 preukázalo, že poisťovne v SR, ktoré sa zúčastnili na QIS 4, sú na novú reguláciu kapitálovo vybavené. Pri analýze údajov QIS 4 sme identifikovali dva primárne vplyvy na finančnú pozíciu poisťovní, a to zvýšenie kapitálovej požiadavky, čo bolo spôsobené zohľadňovaním všetkých kvantifikovateľných rizík, a uvoľnenie kapitálu, čo bolo spôsobené nezohľadnením obozretného aspektu pri oceňovaní technických rezerv. Keďže rozpustenie technických rezerv bolo oveľa vyššie, ako zvýšenie požiadavky na kapitál, finančná pozícia poisťovní sa zlepšila. Treba upozorniť, že QIS 4 vychádzal z dát za rok 2007, t. j. pred vypuknutím finančnej a hospodárskej krízy, ktorá spôsobila pád cien, zvýšenie volatility a stratu likvidity na regulovaných trhoch. To by s vysokou pravdepodobnosťou malo dopad na vlastné zdroje poisťovní, pretože by zrejme došlo k stratám pri preceňovaní finančných nástrojov na ekonomickú hodnotu.

Kapitálová požiadavka na solventnosť v porovnaní s požadovanou mierou podľa Solventnosti I síce v absolútnom vyjadrení vzrástla. Ale po eliminovaní vplyvu preceňovacích rozdielov sa reálne znížila požiadavka na regulatórny kapitál. Pri porovnaní požiadavky na kapitál, ktorá by zahŕňala regulatórnu výšku technických rezerv a požadovanú výšku vlastných zdrojov, by sa regulatórny kapitál podľa Solventnosti II znížil.

Minimálna kapitálová požiadavka by sa podľa Sol-

ventnosti II zvýšila pre takmer 86 % zúčastnených poisťovní. Dôvody zvýšenia minimálnej kapitálovej požiadavky sme neidentifikovali. Keďže nárast kapitálovej požiadavky na solventnosť bol vyšší než nárast minimálnej kapitálovej požiadavky, vytvoril sa väčší priestor pre orgán dohľadu na prípadné intervencie. V podmienkach SR sa týmto potvrdil jeden z cieľov Solventnosti II, a to zabezpečenie dostatočného priestoru pre orgán dohľadu pristúpiť k nápravným opatreniam s cieľom ozdraviť poisťovne, a tým zabezpečiť finančnú stabilitu poisťovne a ochranu oprávnených záujmov jej klientov.

Z hľadiska finančnej stability celého slovenského poisťového sektora bude potrebné bližšie analyzovať robustnosť a odolnosť kapitálovej kapacity trhu na šoky, napríklad v dôsledku sociálno-ekonomických a demografických zmien, pretože zavedením Solventnosti II sa pravdepodobne zníži regulatórna požiadavka na kapitál poisťovní v Slovenskej republike.

*Andrea Gondová
Peter Paluš
Národná banka Slovenska*

Názory vyjadrené v tomto článku sú názormi autorov a nemusia vyjadrovať pozíciu Národnej banky Slovenska.

Zdroje:

- 1/ Vyplnené dotazníky zaslané poisťovňami Národnej banke Slovenska v rámci zisťovania štvrtej kvantitatívnej dopadovej štúdie.
- 2/ Technická špecifikácia pre QIS 4, QIS4 Technical Specifications (MARKT/2505/08).
- 3/ Správa CEIOPS o štvrtej kvantitatívnej dopadovej štúdii (QIS 4) pre Solventnosť II, CEIOPS' Report on its fourth Quantitative Impact Study (QIS4) for Solvency II, CEIOPS-SEC-82/08.
- 4/ Výzva Európskej komisie pre štvrtú kvantitatívnu dopadovú štúdiu, Call for Advice from CEIOPS (Fourth Quantitative Impact Study) MARKT/2504/08.
- 5/ Konzultačný dokument CEIOPS číslo 35, Consultation Paper No. 35, Draft CEIOPS' Advice for Level 2 Implementing Measures on Solvency II: Valuation of Assets and "Other Liabilities", CEIOPS-CP-35/09.
- 6/ Konzultačný dokument CEIOPS číslo 41, Consultation Paper No. 41, Draft CEIOPS' Advice for Level 2 Implementing Measures on Solvency II: Technical Provisions - Article 85 c Circumstances in which technical provisions shall be calculated as a whole, CEIOPS-CP-41/09.
- 7/ Konzultačný dokument CEIOPS číslo 55, Consultation Paper No. 55, Draft CEIOPS' Advice for Level 2 Implementing Measures on Solvency II: Article 128 Calculation of the MCR, CEIOPS-CP-55/09.
- 8/ Smernica Európskeho parlamentu a Rady o začatí a vykonávaní priameho poistenia a zaistenia, verzia COM(2008) 119 final.
- 9/ Smernica Európskeho parlamentu a Rady o začatí a vykonávaní priameho poistenia a zaistenia, verzia prijatá v prvom čítaní Európskym parlamentom.
- 10/ Prvá smernica Rady 73/239/EHS z 24. júla 1973 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení vzťahujúcich sa na začatie a vykonávanie priameho poistenia s výnimkou životného poistenia.
- 11/ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/83/ES z 5. novembra 2002 o životnom poistení.

Snímky (ip)

Driemajúci potenciál kontaktných (CALL) centier

Častým problémom slovenských kontaktných (call) centier je jednostranná orientácia na inbound komunikáciu (prichádzajúce hovory).

Za nemalé finančné prostriedky boli zriadené štandardné IVR (interactive voice response – automatická spojovateľka) či ACD (automatic call distribution – automatická distribúcia hovorov) ako formálna nevyhnutnosť. Manažmenty však kontaktné (call) centrá chápu ako nákladové strediská s možnosťou len virtuálneho merania výnosov prostredníctvom parametra service-level (úroveň poskytovaných služieb).

Súčasná doba však núti všetky spoločnosti a najmä finančné inštitúcie nielen optimalizovať ľudské zdroje, ale aj aktívnejšie komunikovať so svojimi zákazníkmi. V databázach podriekavajú tisíce kontaktov, ktoré sa dedia bez ohľadu na ich skutočný potenciál. V dôsledku nátlakového správania stratila outboundová telefónia (obvolávanie zákazníkov) v posledných rokoch rešpekt. Na druhej strane veľká skupina zákazníkov má v súčasnosti pocit, že sa im nikto nevenuje, a teda nepociťujú dostatočnú starostlivosť. Práve v čase prudkých zmien v podnikateľskom prostredí sú živé vzťahy so zákazníkmi rozhodujúcou výhodou v konkurenčnom boji. Telemarketing nie je jednosmerná cesta ako napríklad list, pretože pri komunikácii cez telefón vznikajú skutočné dialógy. Na rozdiel od inzerátov či televíznych spotov sa spoločnosť môže dostať priamo k cieľovej osobe. Moderné kontaktné centrum sa tak v krátkom čase dopracuje k veľkému počtu kontaktných osôb, ktoré sú pripravené cez tento komunikačný kanál nielen poskytovať informácie, ale aj kupovať produkty.

Inovatívne riešenie – cesta k úspechu

Potenciál telemarketingu pre tieto aktivity je nepochybne veľký a podložený množstvom prípadových štúdií zo západnej Európy. Aby bol však telemarketing úspešný, je nevyhnutná integrácia funkcií telemarketingu do dlhodobej marketingovej a predajnej stratégie – oslovenie zákazníkov dobre vyškoleným personálom, moderné technologické vybavenie spĺňajúce všetky legislatívne požiadavky Európskej únie pre túto oblasť.

Kľúčovým aspektom nových technologických riešení je možnosť ich integrácie do už existujúcich systémov, jednoduchá administrácia a používanie. Ich zavedenie teda nevyžaduje horibilné investície s dlhou návratnosťou investovaných prostriedkov. Tí najkompetentnejší dodávatelia týchto technológií

dokonca poskytujú možnosť „try-and-buy“. Zahŕňa testovaciu prevádzku, počas ktorej si záujemca otestuje produktivitu celého riešenia vo svojich podmienkach so svojimi zákazníkmi, vlastnými ľudskými zdrojmi a na vlastných kampaniach.

Pridaná hodnota

Prehľadné a detailné štatistiky, „live“ monitoring činnosti agentov, „coaching“ počas vykonávaných hovorov sledujú kvalitu poskytovaných služieb. Automatizácia procesov zabezpečí potrebnú efektívnosť.

Outbound v praxi

Prvým z vybraných príkladov možnosti využitia outboundu v rámci telemarketingových aktivít je nadviazanie kontaktu so zákazníkom za účelom jeho retencie. Zmluvy s klientmi sú často uzavreté na určitú dobu (napr. jeden rok). Jednou z možností uplatnenia telemarketingu je práve včasný kontakt s klientom, ktorý môže zvažovať ukončenie spolupráce. Vhodným príkladom z poisťovníctva je povinné zmluvné poistenie, pri ktorom vzniká fluktuácia zákazníkov. Tí sa totiž domnievajú, že ich poistné sa v prípade poistnej udalosti markantne zvýši. Telemarketing sa v západnej Európe často využíva aj ako nástroj starostlivosti o zákazníka a na priamy predaj. Počas nevyťaženia kontaktných (call) centier v istom období agenti nadviažu aktívny kontakt s klientmi a informujú ich o prebiehajúcich akciách, nových produktoch či ich povinnostiach. Kontaktné (call) centrum poisťovní tak v „hluchých“ obdobiach oboznamuje zákazníkov s ponukou a v prípade záujmu automaticky vygeneruje termín osobného stretnutia s obchodným zástupcom v danom regióne. Ďalším príkladom je kampaň informujúca klientov o ich možnostiach a zákonných povinnostiach, manažment pohľadávok, či prieskumy trhu pred zavedením nového produktu, ako aj spokojnosti zákazníkov, ktoré môžu byť zdrojom cenných informácií.

Nárast efektivity – spoločný cieľ

Výsledkom implementácie nových riešení v telemarketingu za predpokladu strategického a kontinuálneho rozvíjania jeho aktivít je zvýšenie produktivity kontaktného (call) centra minimálne o 30 percent, návratnosť investície je šesť mesiacov. Nemenej dôležitými aspektmi sú reálna merateľnosť výnosov, úspora času a zefektívnenie využitia relevantných ľudských zdrojov. Veď napríklad za náklady, ktoré by sa vynaložili na jednu návštevu obchodného zástupcu, sa môže v kontaktnom (call) centre nadviazať kontakt s vyše 30 zákazníkmi. V konečnom dôsledku ide o dosiahnutie želaného cieľa každého manažmentu – prechod z nákladového strediska na vysokovýnosný predajný kanál.

Mať istotu, že auto je čisté

Kontrole originality, hoci je u nás ešte len v začiatkoch, môžu vlastníci motorových vozidiel vďačiť za istotu, že vozidlo nebolo ukradnuté alebo zložené z iných áut. Pravda, ak ich vozidlo takouto kontrolou úspešne prešlo.

V tejto oblasti sú už rozsiahle medzinárodné skúsenosti. Ich výmena je cieľom medzinárodných konferencií VeROEx. V druhej polovici septembra sa konal jej druhý ročník v Hornom Smokovci. Pripravilo ju Združenie prevádzkovateľov pracovísk kontroly originality, záštitu nad ňou prevzalo Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR a Ministerstvo vnútra SR.

Tri dni si odborníci vymieňali skúsenosti z kontroly originality, registrácie vozidiel, odhalovania poisťovacích a lízingových podvodov, trendov v technológiách zlepšujúcich kontrolu originality vozidiel a dokladov k nim a právnych noriem súvisiacich s kontrolou originality. Prinášame informáciu o niektorých príspevkoch.

Medzinárodná koordinácia

Medzinárodnú organizáciu IAATI (Medzinárodná organizácia vyšetrovateľov krádeží automobilov) predstavil prezident európskej pobočky **Hans Koojiman**. Asociácia vznikla v USA v roku 1952 s cieľom zlepšiť komunikáciu a koordináciu medzi profesionálnymi vyšetrovateľmi krádeží automobilov. Jednotlivé organizácie a inštitúcie nemôžu efektívne pôsobiť izolovane, navyše sa tu vyžaduje aj účasť súkromného sektora. IAATI je celosvetová organizácia, má 3 800 členov. Členmi sú policajné, colné a daňové zložky, právnické inštitúcie, poisťovne, lízingovky, požičovne áut, registračné úrady, agentúry zaoberajúce sa ochranou, prevenciou a výchovou. Asociácia združuje prostriedky na dosahovanie cieľov, vývoj a presadzovanie vysokých profesionálnych štandardov vyšetrovateľov pri potláčaní autokriminality.

Koojiman zdôraznil, že autokriminalita, ktorej sú krádeže len súčasťou, sa priamo týka mnohých ľudí a presahuje právne hranice podstatnejšie ako iná kriminalita. Je spojená aj s ďalšími trestnými činmi – lúpeže, drogové trestné činy, obchod so zbraňami, terorizmus, pašovanie, zámerné zrážky, poisťovacie podvody a pod. Priame straty idú do miliárd, lebo zlodeji už nekradnú autá pre zábavu, len aby si zajazdili. Autokriminalita je dnes medzinárodná, vysoko organizovaná a výnosná.

Európska pobočka vznikla v roku 1990, má 283 členov z 32 krajín. V Európskej únii vystupujú legislatívne a exekutívne otázky ešte naliehavejšie. Jednotliví členovia IAATI veľmi dobre vedú, aké normy chýbajú a ktoré by sa mali upraviť. Medzinárodná spolupráca je tu veľmi účinnou zbraňou.

Krádeže v SR

S analýzou krádeží motorových vozidiel v roku 2009

K medzinárodnej konferencii o kontrole originality motorových vozidiel

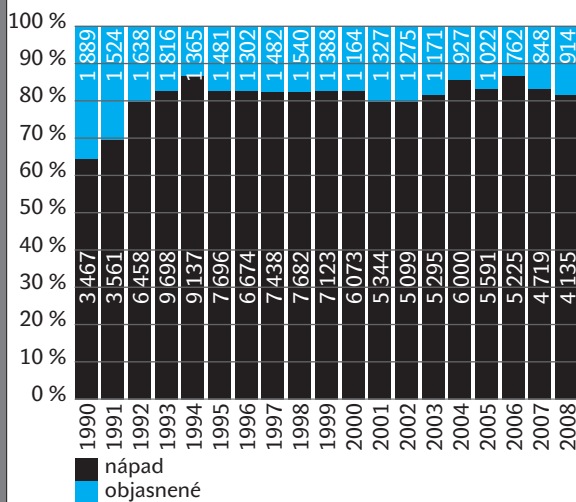

Ferenci Bagi z Riaditeľstva národnej maďarskej polície dokumentoval výrazné zníženie autokriminality po zavedení kontroly originality v Maďarsku.

Róbert Zrubák, IRIS IDENT

vystúpil vedúci oddelenia krádeží motorových vozidiel Prezídia Policajného zboru **Ivan Bátovský**. Od roku 2000 do roku 2008 sa počet ukradnutých vozidiel zdvojnásobil. Ročne sa na svete ukradnú asi tri milióny vozidiel, čo je asi päť percent produkcie. Páchatelom prináša mnohomiliónové zisky.

Vývoj krádeží motorových vozidiel v SR 1990 - 2008

Zdroj: PZ SR

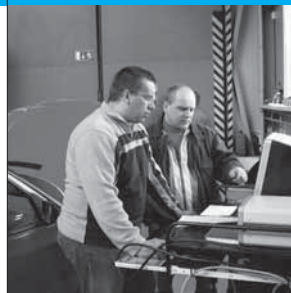
Bátovský konštatoval faktory ovplyvňujúce krádeže motorových vozidiel v SR. Krádeže sú kvalifikovanejšie a organizovanejšie. Páchatelia kradnú ďaleko od svojho bydliska alebo v zahraničí. Niekedy sú prepojení aj na policajtov. Ochrana vozidiel špeciálnymi zariadeniami je nedostatočná. Na Slovensku sú štátne hranice všade blízko. Vysoký je podiel fingovaných krádeží. Sú problémy s identifikáciou motorových vozidiel. Odcudzené motorové vozidla sa po zmene identity motorového vozidla legalizujú na falošné alebo v zahraničí ukradnuté doklady.

Legalizujú sa aj po zmene identity motorového vozidla prispôbeného k dokladom od vozidla po havárii. Vyvážajú sa do zahraničia alebo sa využijú na náhradné dielce.

Zabráníť legalizácii kradnutého vozidla

Róbert Zrubák sa vo vystúpení IRIS IDENT zaoberal zneužívaním registračnej procedúry na legalizáciu vozidiel. Páchatelia by nedosahovali profit z odcudzených vozidiel, ak by ich nemohli legalizovať, teda znovu uviesť do cestnej premávky buď ako celok, alebo vo forme náhradných dielov. Tieto vozidlá (okrem výnimiek) zmenia identitu, aby sa vyhli pátracím evidenciám a musia opätovne prejsť registračnou procedúrou. Zavedenie dôslednej kontroly na overenie identity – originality identifikátorov pred opätovnou registráciou:

- zásadne sťažuje uvedenie odcudzeného vozidla do cestnej premávky,
 - zvyšuje možnosť nájdania odcudzeného vozidla a odhalenia páchatela,
 - mení túto formu trestnej činnosti pre páchatelov na vysokorizikovú a málo lukratívnu.
- Charakteristickým **indikátorom nedostatočnej kontroly** pred opätovnou registráciou a tolerovania legalizácie vozidiel a príjmov z nej je voľné obchodovanie s regis-

Čísla o krádežiach motorových vozidiel 2007 a 2008

- 79 % je ukradnutých z voľného priestranstva (ulice, parkoviská atď.)
- najviac sa kradne v noci po 22. hodine
- Páchatelia
 - 97 % muži,
 - 47 % vo veku 18 – 30 rokov a 28 % 14 – 18 rokov,
 - 28 % netrestaní,
 - 64 % nezamestnaní,
 - 98 % páchatelov je Slovákov, dve percentá sú cudzinci,
 - 51 % so základným vzdelaním, 2,5 % neukončeným základným, 14 % stredoškolským, 0,5 % vysokoškolským a 32 % nezisteným,
 - 16 % páchatelov už bolo v minulosti vyšetrovaných pre trestný čin,
 - 9 % páchatelov už bolo trestne stíhaných,
 - 75 % boli netrestaní.

tračnými osvedčeniami, vrátane evidenčných čísiel a vyrezanými časťami s VIN. Najpoužívanejšia forma zmeny identity a legalizácie vozidla je získanie registračného osvedčenia a následná zmena VIN na vozidle. Ing. Zrubák upozornil na dôsledky toho, že vozidlo pri zmene držby nemusí absolvovať kontrolu originality. V roku 2008 sa na Slovensko doviezlo a zaregistrovalo asi 3 000 jazdených vozidiel deklarovaných ako nové, ešte nezaregistrované, ktoré nepodliehajú KO. Predpokladá sa, že 20 – 30 percent z nich malo zmenenú identitu.

Pretrváva dovoz a legalizácia vozidiel ilegálne dovezených a zlegalizovaných na získané slovenské evidenčné osvedčenie. Tieto vozidlá sa potom javia ako kúpené od slovenských importérov.

Tretím vážnym dôsledkom je, že vozidlá odcudzené v SR sú po zmene identity bez problémov v SR opätovne zaregistrované na získané slovenské EO.

Kontrola originality znamená synergiu troch kontrol:

- nedeštruktívne skúmanie identifikátorov na vozidle,
- overenie pravosti registračného dokladu + úradného vyplnenia,
- overenie pôvodu - právneho stavu vozidla, kmeňového záznamu v registri vozidiel,
- ostatné overenia záväzkov vzťahujúcich sa na vozidlo (úver, leasing, záložné právo, exekučná blokácia a pod.).

Kontrola originality by sa mala aplikovať pri zmene držby vozidla a dovoze vozidla, ak ju krajina pôvodu nevyžaduje pri odhlásení vozidla do zahraničia.

V druhom prípade je zvýšené riziko kupujúceho. Zistilo sa, že vozidlá sa legalizujú cez jednoduchú registráciu v tých susedných krajinách, kde sa kontrola originality nevyžaduje.

Výsledky kontroly originality

2009 (od 1. 1. 2009 do 15. 9. 2009)

počet ukončených kontrol	71 627	
pozmeňované identifikátory	171	
pozmeňované doklady	33	
výskyt v pátraní - vozidlo	388	VIN, evidenčné číslo
výskyt v pátraní - doklady	341	OE, občiansky preukaz, pas
KO: dočasne spôsobilé	1 128	odstrániteľný problém
KO: nespôsobilé	221	

2008

počet ukončených kontrol	114 360	
pozmeňované identifikátory	203	
pozmeňované doklady	37	
výskyt v pátraní - vozidlo	125	VIN, evidenčné číslo
výskyt v pátraní - doklady	-	
KO: dočasne spôsobilé	1 071	odstrániteľný problém
KO: nespôsobilé	250	

K systému kontroly originality v SR

Ladislav Juhás z Ministerstva dopravy, pôšt a telekomunikácií SR sa venoval aspektom vykonávania kontroly originality v SR.

Začalo sa 1. 9. 2007 na báze dobrovoľnosti. Celoplošný výkon kontroly originality sa spustil 1. 1. 2008. Bol rozdelený do dvoch etáp. V prvej etape sa kontrolám originality podrobili vozidlá dovezené jednotlivo a vozidlá po vykonaní jednotlivých prestavby. V druhej etape, t. j. po dobudovaní určenej siete, mala byť táto povinnosť rozšírená aj na prevod držby vozidla na inú osobu a na zmeny vykonané na vozidle, ak tým nastane zmena alebo ak je potrebná zmena alebo doplnenie údajov zapisovaných do osvedčenia o evidencii. Druhá etapa celoplošného výkonu kontroly originality sa nerealizovala, lebo povinnosť podrobiť vozidlo kontrole originality v druhej etape sa z návrhu zákona Ministerstva vnútra SR dočasne vypustila.

Kontroly originality v Slovenskej republike vykonáva 113 pracovísk kontroly originality s 351 technikmi. Prax jednoznačne potvrdila, že ustanoviť jednu poverenú technickú službu kontroly originality vozidiel formou výberového konania, bolo veľmi prezieravé a správne rozhodnutie a jej pôsobnosť ustanovená zákonom č. 725/2004 Z. z. je opodstatnená. Poverená technická služba kontroly originality vozidiel má overovať predovšetkým plnenie podmienok ustanovených na udelenie oprávnenia na vykonávanie kontrol originality vozidiel. Overuje i vhodnosť meradiel a prístrojov na základe ich technických parametrov. Zabezpečuje základné školenia a doškoľovacie kurzy podmieňujúce vykonávanie kontrol originality vozidiel. Vedie zoznam pracovísk kontrol originality, zoznam osôb oprávnených vykonávať kontroly originality vozidiel a zoznam odborne spôsobilých osôb na vykonávanie kontroly originality vozidiel s celoštátnou pôsobnosťou v automatizovanom informačnom systéme.

Na konferencii vystúpili aj predstavitelia Slovenskej asociácie poisťovní, ktorá bola odborným partnerom podujatia. Generálna riaditeľka Jozefína Žáková hovorila o poisťnom trhu na Slovensku a jeho vývoji, Milan Daráš informoval o aktivitách SLASPO boji proti poisťovacím podvodom.

Z komuniké

V komuniké z konferencie sa uvádza, že pre zníženie automobilovej kriminality a plnenia záväzkov z Rozhodnutia Rady EÚ 2004/919/ES sa odporúča zásadným spôsobom zamedziť možnostiam uviesť do prevádzky vozidlá pochádzajúce z trestnej činnosti. Absencia kontroly originality spôsobuje, že sa na Slovensku legalizujú vozidlá odcudzené v zahraničí alebo v SR. Prijalo sa viacero odporúčaní. Na národnej úrovni by to mal byť výkon kontroly originality pri prevode držby vozidla na inú osobu s výnimkami. (Na konferencii odzneli i návrhy na výnimky - pri prevode na blízkeho príbuzného, vtedy, ak sa nemení držiteľ, napríklad pri ukončení lízingu, pri jednostopých motorových vozidlách do zdvihového objemu 50 cm³ alebo s výkonom do 4 kW a pri príviesných vozíkoch.)

(ip)
Snímky (ip)

Regulácia áno, ale s mierou

Rozhovor s predsedom výboru Európskeho parlamentu pre finančnú krízu Wolfom Klinzom

Zvláštny výbor pre finančnú krízu Európsky parlament sa zišiel sa v novom zložení. Jeho predseda Wolf Kinz (Nemecko, frakcia liberálnych demokratov ALDE) vyslovuje svoj názor na úroveň regulácie finančného sektora.

Na nedávnom ustanovujúcom zasadnutí odzneli upozornenia, že výbor predchádzajúceho Európskeho parlamentu požiadal o expertízu ľudí, ktorí na to neboli dost kvalifikovaní, že prednosť dostali predstavitelia finančného sektora pred akademikmi.

– Ja sa cítim byť dost nezávislý na to, aby si ma získali tzv. finanční experti alebo predstavitelia finančných inštitúcií.

Ste členom FDP, ktorá v hospodárskej politike presadzuje pohľady biznisu. Táto pozícia nejde príliš po ruke socialistom, ktorí obhajujú silné regulačné prístupy.

– Nepozerám sa na reguláciu z ideologického hľadiska. Ak je regulácia nutná, musíme ju mať. Ale sú oblasti, kde jej nutnosť nepociťujem. Napríklad odmeňovanie. V členských štátoch sú vlastné správne orgány, valné zhromaždenia spoločností a útvary dohľadu. Takže máme vždy máme inštitúcie, ktoré majú zodpovednosť a môžu vhodnosť odmeňovania v spoločnostiach posúdiť.

V ktorých oblastiach by malo byť viac regulácie Európskej únie?

– S výstrelkami, ktoré sme videli napríklad na trhu s derivátmi, sa dá niečo robiť prostredníctvom centrálného clearingu. Návrhy Komisie regulovať alternatívne investičné fondy zachádzajú prídeľko.

S ktorými prvkami regulácie nesúhlasíte? Ste proti tomu, aby sa priškrtilo investovanie prostredníctvom spoločností private equity a hedžových fondov?

– Áno, absolútne.

Čo hovoríte na tzv. pasporty pre fondy, ktoré sa usilujú vstúpiť na európsky trh?

– Som za pasporty, ale chcem, aby sa zachoval režim súkromného umiestňovania tak, aby manažéri fondu sediaci v New Yorku spravovali fond s domicilom na Kajmanských ostrovoch a mohli ho ponúkať aj v Európe. Nechcem, aby sa Európa zmenila na pevnosť a väzenie zároveň.

Nápad, aby sa na pomoci finančným ústavom podieľali aj ich zložky v iných členských štátoch, je ťažiskovým problémom finančnej regulácie

Wolf Klinz

v EÚ. Blíži sa výbor k tomuto názoru?

– Z touto otázkou sa musíme vyrovnávať. Vo výbore uprednostňujeme odpoveď na otázku, čo pomôže dostať sa z krízy čo najrýchlejšie, pred skúmaním otázok jednej po druhej.

Ste sklamaný z toho, že Komisia nezamýšľa paneurópskeho supervízora, ale len ustanovuje Európsky systém finančných dohľadov, útvary, ktorý prepojí národné dohľady?

– Som. Urobil by som podstatnejší krok ako Komisia. Myslím si, že finančné odvetvie si želá celoeurópske riešenie viac, ako komisiu supervízorov. Ukázalo sa, že kríza si v mnohých aspektoch vyžaduje skutočne európsky prístup.

Ako si tento európsky prístup predstavujete?

– Máme spoločnú menu. Túto vymoženosť by sme mali posilňovať spoločnou európskou politikou. Nemôžeme mať rozpočtové a hospodárske politiky oddelené.

Myslíte pod tým aj dane?

– V istom zmysle áno. Nie som zástanca jednotného daňového systému, mali by sme však mať konsolidovaný daňový základ. Všetci by sme mali mať jednotný základ založený na firemnom zisku a jednotlivé štáty by si mohli uplatňovať svoje daňové sadzby.

Claire Davenport, EurActiv
Snímka archív.

Aktuári žiadajú o dva štandardy Solvency II.

Portál Business Insurance informoval, že skupina 36 európskych asociácií aktuárov Group Consultatif International Actuariel Européen sa vyslovila za vytvorenie dvoch aktuárskych štandardov ako súčasť Solvency II.

Skupina so sídlom v britskom Oxforde v predloženej návrhu tvrdí, že štandardy vo verejnom záujme a technické štandardy majú byť časťou európskeho rámca, ktorý sa má implementovať v roku 2012.

Solvency II vyžaduje pri poisťovacích a zaisťovacích operáciách zriadiť funkcie aktuárov. Musia ich zastávať ľudia, ktorí sú schopní zhodnotiť mieru rizika. Európska skupina aktuárov sa vyjadrila, že štandardy verejného záujmu by mali obsahovať aj aktuársku kvalifikáciu, podobne ako štandardy etiky, správy (governance) a komunikácie. Technické štandardy by mali obsahovať požiadavku na náležitú kvalifikáciu na interpetáciu regulačných požiadaviek. Štandardy by mali vyjadrovať zásady rôznych aspektov funkcie aktuára, so zameraním na zabezpečovanie súdržnosti aktuárov v Európskej únii.

(bi)

Analfabetizmus spotrebiteľov popohnal krízu

Finančné vzdelávanie v EÚ

Školáci budú mať kurzy ako narábať s bankovým účtom, ako kupovať a predávať akcie na burze, ako sa možno poistiť. Súvisí to s programom EÚ vzdelávať a predchádzať finančným krízam v budúcnosti.

Otázky finančného vzdelávania bola v pozornosti Európskej komisie a členských štátov už pred vypuknutím finančnej krízy, ale neboli také naliehavé. Potom sa rýchlo začali tvoriť politiky, aby sa zlepšili finančné informácie pre spotrebiteľov a ochrana spotrebiteľa. Veľa sa však neurobilo pre dlhodobé ciele vzdelávania.

Možnosti Európskej únie sú tu dosť obmedzené. Hoci má jasno v tom, že finančné dôsledky majú priamy vplyv na spoločný trh, je finančné vzdelávanie stále v národných kompetenciách.

Brusel sa o význame vzdelávania zmienil v rade dokumentov už v roku 2005, keď tlačil členské štáty k prijatiu účinných opatrení na zlepšenie finančného uvedomenia. Dvakrát, v rokoch 2006 a 2007 Rada Ecofinu vyzdvihla dôležitosť starostlivosti o finančné vzdelávanie a povedomie spotrebiteľov v členských štátoch.

Nedávne zavedenie dôchodkových systémov vo viacerých členských krajinách, ktoré urobili zamestnancov zodpovednými za časť alebo celé investície na budúce dôchodky, dodalo týmto zámerom dôležitosť.

Napokon, úverová kríza v USA a jej masívny dopad na Európu a ďalší svet, vyvolali energickejší prístup. Pozorovatelia súhlasia, že nedostatok základných finančných vedomostí medzi typickými spotrebiteľmi v USA krízu popohnal. Informovaní spotrebiteľa mohli odmietnuť kupovať rizikové produkty nakoncipované manažérmi so sklonom k riskovaniu, ale nerobili to. Je bez diskusie, že zlý systém informovanosti spotrebiteľov a predovšetkým nekontrolovaný spôsob predaja štruktúrovaných a rizikových produktov sú na príčinami nedávnych zmätkov.

Podľa pravidiel EÚ majú finančné inštitúcie náležite informovať klientov pri predaji finančných produktov, upozorňovať ich na riziká. A spotrebiteľa by mali byť schopní ľahko porovnať rôzne produkty, a to aj bez hlbšieho finančného poznania.

V tejto súvislosti v apríli 2008 Rada ministrov EÚ schválila revíziu smernice o spotrebiteľskom úvere, zameranú na vyššiu a harmonizovanú ochranu príjemcov pôžičiek v celej EÚ. Smernica štandardizuje porovnateľnosť inzerovaných pôžičiek.

Nedostatok vedomostí o základných finančných veciach

Podľa prehľadu Citigroup sa dvom z troch spotrebiteľov vo Veľkej Británii zdá, že finančné veci sú príliš

komplikované, aby ich pochopili. Takéto prieskumy dopadli podobne v Taliansku, Francúzsku, Španielsku. V Maďarsku 70 percent opýtaných nevedelo, čo je to inflácia. Výskumy Európskej komisie zdôraznili, že vo východnej Európe takmer polovica obyvateľov nemá bankový účet, čo je základ pre finančné operácie. Na druhej strane, obyvatelia vedia, že treba mať finančné základy. Výskum VISA v USA zistil, že výrazná väčšina rodičov chce, aby deti dostali finančné vzdelanie v škole. Význam dobrých finančných zručností položili na druhé miesto, hneď po osobnej bezpečnosti.

Na národnej úrovni sa už začalo

Európske krajiny spustili rad projektov na finančné vzdelávanie školákov, robotníkov a dôchodcov. Niekoľko programov sa zameriava na učiteľov, aby dostali základné vedomosti na výučbu nového predmetu. V EÚ sa podľa odhadov Komisie spustilo 180 projektov na zvýšenie gramotnosti. Hlavnou cieľovou skupinou sú deti a mládež. Predmetom programov sú tiež nízkopríjmové skupiny a ľudia s nízkym vzdelaním.

V Rakúsku sa v rokoch 2001-2007 do projektu Život bez dlhov zapojilo 4 000 študentov. Vo Švédsku sa vzdelávali robotníci pred dôchodkom. Mali dostať základné informácie, ako investovať dôchodkové peniaze. Iniciatíva vzišla z národnej banky Swedbank, aby sa zúžila informačná medzera po zavedení nového dôchodkového systému pre zamestnancov v roku 2000. Finančné inštitúcie na projekty prispeli, aby to bolo pre ľudí bezplatné – bola to pre ne príležitosť získať nových klientov.

Iniciatívy EÚ

V roku 2007 exekutíva EÚ zintenzívnila úsilie zdokonaľiť finančné vzdelávanie v členských štátoch. Po vzniku krízy v USA bolo ešte úpornejšie. Súčasťou iniciatívy bolo vytvorenie siete národných expertov v roku 2008, aby sa dobré skúsenosti jednotlivých krajín rozšírili po celom kontinente, harmonizovali sa vyučovacie postupy a učebné plány tak, ako je to len možné. Vznikla skupina na analýzu situácie a zdokonalenie aplikácie, aby sa opatrenia mohli uplatniť v roku 2010.

(EA)

Ilustračná snímka archív.

Diskriminácia a ochrana spotrebiteľa

Priority švédskeho predsedníctva v oblasti finančných služieb

Opraty Predsedníctva Rady Európskej únie drží po Českej republike Švédsko. Bude do konca roka formálnym lídrom únie.

Potom ho v tejto kľúčovej úlohe vystrieda Španielsko. Že predsedníctvo v druhej polovici roka nebude 2009 ľahké, je zrejmé. Švédsko sa vyrovnáva so stúpajúcou vlnou recesie, ktorá ako následok finančnej krízy postihla ekonomiky všetkých členských krajín EÚ. Ďalej musí koordinovať aktivity EÚ, ktoré majú za cieľ kríze čeliť, prekonať ju, poučiť sa z predchádzajúcich omylov a podniknúť opatrenia, aby k podobným krízam už nedochádzalo. Okrem krízy sa švédske predsedníctvo musí vyrovnávať s faktom, že je obdobie personálnej výmeny v európskych politických inštitúciách. Lavice Európskeho parlamentu obsadili noví poslanci, ktorí zvíťazili v májových voľbách, v novembri by mala byť vymenovaná Európska komisia. Prinášame stručný prehľad priorít švédskeho predsedníctva zameraný na finančné služby, najmä na poisťovníctvo.

Finančný dohľad po novom

Nesporne najdôležitejšou úlohou švédskeho predsedníctva je doviesť EÚ k prijatiu novej architektúry finančného dohľadu. V máji vydala Komisia informáciu o budúcnosti dohľadu nad finančnými službami v EÚ. Navrhuje novú architektúru dohľadu založenú na dvoch pilieroch

- makroekonomickom dohľade ESRD (European Systemic Risk Board)
 - mikroekonomickom dohľade ESFS (European System of Financial Supervisors).
- Pred Švédskom stojí úloha dohodnúť kompromis týkajúci sa právomocí týchto orgánov a ďalších detailov tohto návrhu. Komisia ho plánuje zverejniť tak, aby legislatívny akt, ktorý z rokovanií vzíde, mohol vstúpiť do platnosti v priebehu roka 2010.

Horúca téma diskriminácie

Pre Švédsko je veľmi dôležitý boj proti diskriminácii. V tejto súvislosti si predsedníctvo stanovilo prioritu pokročiť v rokovaniach a dosiahnuť zhodu na novej smernici zakotvujúcej rovný prístup k osobám bez ohľadu na ich náboženstvo, telesné postihnutie, vek a sexuálnu orientáciu. Dosiahnuť tento cieľ bude veľmi ťažké, lebo rad členských štátov nie je presvedčený o potrebe takejto smernice. Na jej prijatie treba jednomyselný súhlas Rady.

Ochrana spotrebiteľa a cezhraničný obchod

Švédske predsedníctvo sa chce zasadiť o schválenie návrhu novej smernice na ochranu spotrebiteľa. Jej cieľom je zlúčenie štyroch doterajších smerníc upravujúcich ochranu spotrebiteľa a odstránenie prekážok cezhraničného obchodu. Má sa vytvoriť jeden prehľadný súbor pravidiel a použitím tzv. full harmonization approach. Švédovia veria, že väčšia harmonizácia v tejto oblasti zvýši dôveru spotrebiteľov pri využívaní cezhraničných služieb. Ich rozsiahlejšie využívanie zvýši konkurenciu a zníži spotrebiteľské ceny. Snažia sa teda nájsť rovnováhu medzi záujmami spotrebiteľov a poskytovateľov služieb.

Ďalšou dôležitou témou pri ochrane spotrebiteľa sú štruktúrované retailové investičné služby a harmonizácia ich regulácie. Tu však švédske predsedníctvo neplánuje žiadne kroky, lebo legislatívny návrh Komisie sa očakáva až začiatkom roka 2010. Dovtedy prebehne s účastníkmi trhu rokovania.

Mgr. Ondřej Karel
Špecialista pre medzinárodné vzťahy
Česká asociácia poisťovní

Snímka (ip)

Článok bol publikovaný
v Pojistnom obzore
3/2009.

Smernica o diskriminácii

Európska komisia už oficiálne uznala, že posudzovanie rizika a jeho klasifikácia v poisťovníctve nevytvára diskrimináciu, a že členské štáty môžu žiadať výnimku z uplatňovania smernice. CEA v tomto bode chce ísť ďalej.

Trvá na tom, aby bol tento fakt zapracovaný do návrhu smernice doslovne. Tým by sa dosiahlo, že členské štáty by nemuseli žiadať o výnimku (t. j. aby súčasná výnimka bola všeobecne uznaným pravidlom).

Švédske predsedníctvo predložilo nový návrh znenia článku 2.7, v ktorom možnosť výnimky (Member state option) už nefiguruje. Ako uznané zdroje, ktoré oprávňujú robiť poisťovníam rozdiely v prístupe, pridáva k štatistickým dátam aj „relevantné aktuárske princípy“ a „medicínske údaje“. Predsedníctvo EÚ vyjadrilo zámer dosiahnuť konečnú politickú dohodu v tejto oblasti do konca tohto roka.

Na jednej strane, návrh smernice o (ne)diskriminácii sa uberá tým smerom, že bude obsahovať uznanie štatistických dát, aktuárskych princíпов a medicínskych údajov ako podkladov pre rôzne zaobchádzanie s poistenými, v Gender smernici však stále figuruje možnosť výnimky a zákaz rozlišovať pohlavie pri poistení.

CEA v tomto smere navrhuje otvoriť Gender smernicu a zmeniť článok 5 tak, aby bol v súlade s návrhom smernice o diskriminácii (teda aby sa aj v tejto smernici uznalo, že rozlišovanie pohlavia v poisťovníctve nie je diskrimináciou, a aby štáty nemuseli žiadať o výnimku). Členské štáty sú však proti akémukoľvek otváraní Gender smernice – obávajú sa, že Komisia a Parlament by svojimi ďalšími návrhmi poškodili poisťovníctvo viac, než súčasné znenie smernice.

(mc)

Insurance Guarantee Schemes (IGS)

Európska komisia plánuje spísať o IGS Bielu knihu, ktorá by mala byť k dispozícii koncom tohto, alebo v prvých mesiacoch budúceho roka. CEA namieta proti IGS ako takým, ale spolupracuje s EK v tejto otázke, a upozorňuje na potenciálne riziká IGS pre poisťovníctvo.

Najpruďšia debata sa, ako sa dalo predpokladať, strhla pre Európskou komisiou navrhovaný systém MBOS – Mutual Bail-Out System (všetky štáty prispievajú do jedného systému, z ktorého sa potom podporuje ten, kto pomoc potrebuje – t. j. jeden štát platí za insolventnosť poisťovne v inom štáte). CEA proti tomu namieta a pripomína, že v súvislosti s MBOS sa nemôže zamerať na poisťovne rovnako ako na banky, a že zavedenie MBOS nebude mať žiaden efekt na finančnú stabilitu. Práve naopak, zvýši riziko morálneho hazardu medzi jednotlivými členskými štátmi.

Ďalšie otázky, o ktorých sa v rámci IGS diskutuje, je úloha IGS (či budú iba prostriedkom „poslednej záchrany“, alebo budú mať aj intervenčnú funkciu), stupeň harmonizácie, pokrytie (životné/nezivotné poistenie), financovanie, možné spájanie bankových a poisťovních GS, atď.

(mc)

Sankcie na daňové rajy

Ministri financií a predstavitelia centrálnych bánk skupiny krajín G20 dali daňovým rajom ultimátum, aby do marca 2010 začali spolupracovať. Inak sa uplatnia sankcie.

Predstavitelia dvadsiatich rozvinutých a rýchlo sa rozvíjajúcich ekonomík požiadali Fórum finančnej stability, aby podalo správu o daňových kritériách a ich plnení do konca novembra 2009.

Skupina G20 je podľa oficiálneho stanoviska pripravená použiť protiopatrenia proti identifikovaným daňovým rajom od marca 2010.

Na aprílovom summite lídri vyzvali OECD vytvoriť listiny hanby a zakročiť voči previniť krajinám. Rozhodnutie padlo v rámci boja proti daňovým únikom. Na jeho čele je Nemecko, ktoré za peniaze získavalo informácie o bankových klientoch v Lichtenštajnsku, a USA s krokmi voči švajčiarskej banke UBS.

Švajčiarsko, kde sa podľa odhadov ukrýva približne sedem miliónov dolárov, je na tzv. šedej listine.

No v najbližšej dobe plánuje podpísať vyše desať dohôd o výmene bankových informácií, len aby sa vyhlo sankciám.

Ďalšími „prominentmi“ na zozname sú Lichtenštajnsko, Monako, Rakúsko a ďalších 30 krajín. Luxembursku sa reputáciu podarilo očistiť po splnení medzinárodných daňových štandardov.

(EA)

Francúzski poslanci chcú zrušenie päťstoeuroviek

Päťstoeurové bankovky by sa podľa francúzskych poslancov mali zrušiť, aby sa zamedzilo praniu peňazí. Argumentujú tým, že od zrušenia tisícдолárových bankoviek je päťstoeurovka najhodnotnejším papierovým peniazom na svete.

Správa odporúča zaviesť limit pre platbu v hotovosti na 3 000 eur pre individuálne a 1 100 eur pre komerčné transakcie a vytvorenie skupiny policajtov na boj proti praniu peňazí.

Vo Francúzsku i v ďalších krajinách eurozóny mnohé obchody odmietajú prijať päťstoeurové bankovky. Počas vyjednávania pred zavedením eura do obehu 1. januára 2002, Nemecko presadzovalo päťstoeurovky ako náhradu za tisícmarkovú bankovku, dokonca chceli vytvorenie tisícuroviek. Iné krajiny, ako Taliansko Grécko či Rakúsko, presadzovali eurové a dvojeurové papierové peniaze.

Podľa údajov Európskej centrálnej banky je v obehu 550 miliónov päťstoeuroviek. Sú purpurové, na rube znázorňujú mosty 20. storočia. Najfalšovanejšími sú však päťdesiateurovky, ktorých je vo svete najviac – 4 891 miliónov kusov.

Poslanci chcú presadiť aj opatrenie týkajúce sa jácht registrovaných v daňových rajoch – tým by mali zakázať vstúpiť do teritoriálnych vôd Francúzska. Vytvorením listiny nespokojených krajín (zapletených do prania peňazí), by zas obmedzili vstup firiem z týchto teritórií.

(EA)

Požiarné pásy pri zatepľovaní stále chýbajú

Fasáda paneláku v Miskolci po požiari.

Asociácia pasívnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky v súvislosti s nedávnym tragickým požiarom v maďarskom Miskolci (zahynuli traja ľudia) dôrazne upozorňuje na nedostatky právnej regulácie požiarnej bezpečnosti zatepľovacích systémov na Slovensku. Chýba tu zákonná norma, ktorá by žiadala zavedenie nehorľavých požiarnych pásov a účinne tak zabránila šíreniu požiaru po fasádach stavieb. Stavby sa v prevažnej miere zateplujú horľavými materiálmi.

Autor návrhu normy plk. Jaroslav Miko hovorí, že používanie požiarnych pásov pri zatepľovacích systémoch z horľavých materiálov by s minimálnymi dodatočnými nákladmi významne zvýšilo ochranu majetku aj životov. Norma by mala riešiť aj požiaru bezpečnosť odvetraných fasád, čo doteraz v našich predpisoch chýba. Požiarné skúšky v Českej republike v rokoch 2008 – 2009, ich výsledky a najmä zmeny noriem požiarnej bezpečnosti (ČSN 73 0810 a ČSN 73 0802 z mája 2009), ktoré rozširujú práve aplikáciu požiarnych pásov na fasádach rekonštruovaných budov, dokazujú, že úspory energie musia ísť ruka v ruku s požiarou bezpečnosťou. Prezident Profesijskej komory požiarnej ochrany ČR František Kregl vyhlásil, že komora podporuje používanie prvkov požiarnej ochrany, ktoré chránia ľudí pri nepredvídateľnej náhodnej udalosti. Víta nové legislatívne predpisy upravujúce používanie požiarnych pásov na obnovovaných budovách. Vo vlastnom záujme vlastníkov budov a ich obyvateľov odporúča ich aplikáciu aj vtedy, ak to predpis priamo nepožaduje.

Súčasná právna úprava požiarnej bezpečnosti zatepľovaných budov na je v SR evidentne nedostatočná a neberie do úvahy možné scenáre vzniku a šírenia požiaru. Napriek širokej zhode odborníkov na potrebe riešenia tohto problému sa odborné diskusie na túto tému neustále odkladajú.

(ts)

Snímka archív.

Riziká v poistovníctve

2009

Dôsledky finančnej krízy, rizikové modely a regulačné zásahy

Dalimil Draganovský

Najvýznamnejšie riziko, ktorému poistovníctvo v súčasnosti čelí, predstavujú dôsledky finančnej krízy. Na popredné miesta v rebríčku top 10 najzávažnejších rizík v tomto odvetví sa ďalej radia nedostatky rizikových modelov a regulačné zásahy. Vyplýva to zo správy Ernst & Young o podnikateľských rizikách v poistovníctve.

„Niet pochýb, že existujúca ekonomická kríza výrazne ovplyvnila rebríček rizík. Okrem hľadania spôsobu, ako prekonať dôsledky recesie, teraz by sa mali poistovne snažiť zmeniť prístup k riadeniu rizík a analýze regulačných opatrení a zlepšiť komunikáciu týkajúcu sa rizík,“ povedal Dalimil Draganovský, partner Ernst & Young zodpovedný za služby v oblasti poistovníctva.

Správa obsahuje desať najvýznamnejších podnikateľských rizík podľa hodnotenia vyše sto významných analytikov, ktorí sa na túto oblasť zameriavajú. Poradie jednotlivých rizík na rok 2009 je nasledujúce:

Desať najzávažnejších rizík pre poisťiteľov v roku 2009

1/ Kríza finančných trhov: sektor finančných služieb zasiahla kríza veľmi zásadne. Napriek tomu, že sa systémové riziká znižujú, s celkovými následkami hospodárskeho poklesu sa toto odvetvie bude vyrovnávať zrejme celé nasledujúce desaťročie.

2/ Rizikové modely: neschopnosť niektorých firiem rozoznať nedostatky modelov a zodpovedajúcim spôsobom zareagovať na charakter daného rizika spôsobila, že tieto spoločnosti neboli na rozsah nedávnych udalostí vo finančnej sfére pripravené.

3/ Regulačné opatrenia: spoločnosti sa musia vyrovnávať s rozsiahlymi zmenami v súvislosti s poisťovacou smernicou Solvency II, zohľadniť požiadavky na konvergenciu s predpismi IFRS, ako aj reagovať na prebiehajúcu diskusiu týkajúcu sa regulácie na federálnej a štátnej úrovni v Spojených štátoch.

4/ Riadenie procesu prijímania poistného rizika pri neživotnom poistení: nesprávne riadenie tohto procesu pravdepodobne možno považovať za hlavnú príčinu úpadku v oblasti neživotného poistenia a zároveň za primárny faktor, ktorý stojí za stratami investorov.

5/ Geopolitické otrasy: riziko spojené s geopolitickými otrasmi v dôsledku spomalenia hospodárstva narastá, pretože klesajúce príjmy vytvárajú politické tlaky a nižšie daňové výnosy znižujú schopnosť vlád pružne reagovať.

6/ Demografické posuny v rámci kľúčových trhov: záujem klientov o vkladové produkty núti poisťovacie subjekty venovať viac pozornosti strategickému riadeniu kapitálového rizika vrátane pôsobenia na akciových trhoch.

7/ Rozvíjajúce sa trhy: napriek tomu, že sa v tejto

oblasti darí rozsiahlym a diverzifikovaným poisťiteľom, rozvíjajúce sa trhy sú náchylnejšie na rapidnú zmenu alebo nečakané zhoršenie podmienok.

8/ Distribučné kanály: bez ohľadu na súčasné ekonomické podmienky a zvyšujúci sa dôraz na znižovanie výdajov ponúkajú investície do multikanálových distribučných modelov stále veľké príležitosti, ale aj nemalé riziká.

9/ Právne riziká: nepredvídateľný vývoj foriem a zdrojov zodpovednosti aj naďalej predstavuje jednu z najťažších úloh, s ktorou sa spoločnosti v oblasti neživotného poistenia musia vyrovnávať.

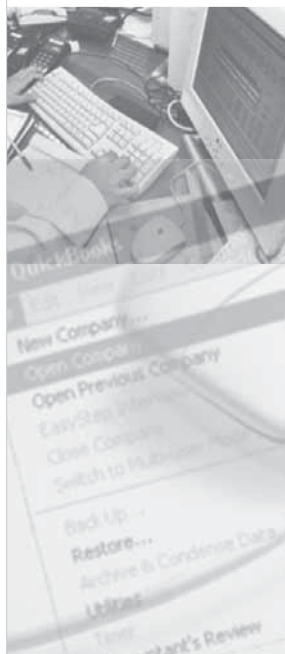
10/ Zmena klímy a katastrofické udalosti: mimoriadne udalosti znamenajú primárne strategické riziko pre celé odvetvie, lebo poisťovacie inštitúcie nesú bremeno stupňujúcich sa nákladov na úhradu rastúcich strát spôsobených katastrofickými udalosťami.

Napriek tomu, že väčšinou rizík súvisiacich s hospodárskou krízou poistovníctvo už zrejme prešlo, súčasný turbulentný vývoj trhu aj naďalej znamená bezprostrednú hrozbu.

„V súčasných podmienkach je kľúčové, aby poisťovne venovali pozornosť inovácii produktovej ponuky, zmenám legislatívnych predpisov, investičným stratégiám a kapitálovým požiadavkám a udržali si tak dobré hospodárske výsledky aj hodnotenie ratingových agentúr. Vedenie poisťovní by malo tieto kroky zohľadniť aj v krátkodobých a dlhodobých obchodných stratégiách. Bez ohľadu na trvajúcu nestabilitu je zrejme, že vzniká čoraz viac príležitostí pre poisťovne, ktoré dokážu reštrukturalizovať a zvýšiť svoju činnosť,“ dodáva Dalimil Draganovský.

(t)

Snímky archív.

Hurikány prichádzajú Poistovne a zaistovne zbystrili pozornosť

Povodne v Európe, lesné požiare v Austrálii, tajfúny v Ázii – i tieto prírodné katastrofy síce dokážu spôsobiť miliardové škody, ale sektor poistovníctva nechávajú predsa len v štádiu relatívneho pokoja.

Avšak, keď sa v auguste v Amerike začne sezóna hurikánov, situácia sa razom mení. Jedna-jediná tropická búrka najvyššej ničivej sily, ktorá by sa prehnala nad USA, je totiž schopná bez problémov ovplyvniť celoročnú hospodársku bilanciu svetových poistovacích ústavov, a to najmä zaistovní. V živej pamäti je ešte hurikán Katrina spred štyroch rokov, ktorý spustošil New Orleans. Zo škôd, ktoré spôsobil, sa mnohé poistovne spamätávali ďalšie tri roky.

„Prvý polrok 2009 sa z hľadiska poistených škôd nijako nevymyká z desaťročného priemeru“, konštatuje zaistovňa Münchener Rück v pravidelnej polročnej správe o dôsledkoch prírodných katastrof (www.munichre.com) Z dokumentu vyplýva, že v prvom polroku 2009 poistovne sveta registrovali 380 živelných udalostí. Spôsobili škodu 25 miliárd dolárov, z čoho poistené škody prekročili 11 miliárd dolárov. Člen predstavenstva Torsten Jeworrek tvrdí, že tieto hodnoty sa držia v primeranom rámci. Varuje však pred predčasným optimizmom, pretože obvykle je z hľadiska výšky škôd rozhodujúca druhá polovica roka.

V tomto roku bola zatiaľ najničivejšou katastrofou zimná víchrica Klaus, ktorá sa v druhej polovici januára prehnala Španielskom a Francúzskom. Hoci sa dotkla len pomerne malého územia, poistené škody dosiahli až 2,3 miliardy dolárov. Vlny na atlantickom pobreží dosahovali mnohometrovú výšku a bez elektrického prúdu sa vtedy ocitol asi milión ľudí.

Do pamäti ľudí sa vrylo aj aprílové zemetrasenie v Taliansku, pri ktorom bolo zničených alebo poškodených vyše desiatich budov. Výška poistených škôd bola síce relatívne nízka (260 miliónov dolárov), ale bolo až 295 obetí.

Pri lesných požiaroch v Austrálii koncom januára a začiatkom februára zahynulo 173 ľudí a hospodárske škody prekročili 1,3 miliardy dolárov.

Do análov sa zapísala aj tlaková výš Quinton, ktorá úradovala v strednej Európe koncom júna. V Alpách vtedy zaznamenali najvýdatnejšie dažde za posledných 50 rokov. Povodne zasiahli najmä Rakúsko a Českú republiku.

Podľa Konrada Rentrupa, predsedu predstavenstva ďalšej významnej zaistovne Hannover Rück Bermuda, sú ceny poistného za škody spôsobené prírodnými katastrofami na takej vysokej úrovni, že pre poistovne predstavujú zaujímavú oblasť činnosti. Ak by sa však v ďalších mesiacoch vyskytli v USA nadpriemerne ničivé hurikány, mohli by priniesť zvýšenie sadzieb o tri až päť percent. A hurikán so silou smutne preslávenej Katriny by podľa neho znamenal v celosvetovom meradle zvýšenie sadzieb poistného až o 30 percent.

(jg)

Snímka archív.

Torsten Jeworrek

Plán solárnej elektrárne na Sahare

Strojárska firma ABB, energetické koncerny Eon a RWE, Siemens, Deutsche Bank, zatiaľ anonymní investori zo Španielska a Alžírka, predstavitelia Arabskej ligy. Táto pestrá a zdanlivo nesúrodá spoločnosť si uprostred leta dala schôdzku v Mníchove, aby tam založila priemyselnú iniciatívu Desertec. Jej smelé ciele siahajú do ďalších desaťročí tohto storočia: vybudovať na Sahare obrovskú elektrárňu, ktorá by vyrábala elektrinu zo solárnej energie a dodávala ju do Európy. Sama osebe to nie je téma, ktorá by nejako súvisela s poistovníctvom – až na jednu okolnosť. Hnacou silou tohto plánu nie je nikto iný, ako jedna z najväčších svetových poistovní a zaistovní Münchener Rück.

To nie je náhoda. „Zmena klímy na zemeguli je skutočnosťou. Je to s veľkou pravdepodobnosťou jeden z faktorov, ktoré prispievajú k častým výkyvom počasia a v dôsledku toho i k prírodným katastrofám. Poistovne preto čelia stále väčším rizikám. V minulom roku vyplatili z tohto dôvodu ako náhrady škôd celosvetovo asi 45 miliárd dolárov. Je v našom záujme, aby sme aktívne pôsobili proti zmene podnebia,“ uviedol jeden z predstaviteľov zaistovne.

Ani to však nie sú všetky dôvody podpory. Ďalším je, že Münchener Rück sa stále viac orientuje na poistovanie veľkých infraštruktúrnych projektov. V tom vidí aj hlavnú oblasť svojho podnikania.

A pri projekte tohto kalibru by asi bolo čo poistovať. Aj keď samotná výroba solárnej energie už z technického hľadiska nie je nijakým problémom, zatiaľ neriešiteľným orieškom sú konkrétne púštne podmienky s častými piesočnými búrkami a najmä prenos elektriny do Európy. Experti z pozadia projektu tvrdia, že plocha 300 krát 300 kilometrov pokrytá nekonečnými radmi slnečných panelov by stačila na pokrytie celosvetovej dnešnej potreby elektrickej energie. Pripravovaný projekt by podľa odhadov stál 400 miliárd eur. Člen predstavenstva zaistovne Münchener Rück Torsten Jeworrek je zatiaľ praktický. Tvrdí, že podobné čísla sú len špekulácie, a realizovateľnosť projektu ukážu až výsledky činnosti príslušnej pracovnej skupiny. Tie budú asi o dva roky.

(gaf)

Ilustračná snímka archív.

The New Insurance Regulation (p. 2)
 Andrea Gondova, Peter Palus

The current insurance regulation system in the Slovak Republic proceeds from the European directives that were adopted by the European Union in the beginning of the 70s of the twentieth century. It does not respond to approaches and methods used by the management practices of insurance companies.

The directives are designed in form of minimal harmonization. It means that the decision-making of the stricter national regulation is left to the member states. The result of this is a relatively inhomogeneous regulatory environment in the European Union that creates a potential room for regulatory arbitrage among the member states. The regulatory capital requirement for the insurance companies, the so-called desired solvency rate, is determined by a single factor calculation. In this calculation the insurance risk is taken in account just indirectly, through the amount of insurance liabilities primary expressed in technical reserves and costs of insurance benefits. The other risks, to which the companies are exposed, the current legislation does not comprehensively regulate, and the rules as adjusted are insufficiently risk-sensitive.

Objectives

The Solvency II regime is intended to achieve a high degree of convergence in regulatory standards in all member states of the European Union and unify 13 directives that regulate the existing insurance and reinsurance companies. There was also incorporated a directive that deals with rules and evaluation criteria for cautious officiating acquisitions and share rise in the financial sector. The main objectives of the Solvency II Directive are deepening the integration of market, protecting policyholders and beneficiaries, improving the competitiveness of the industry in the Europe and promoting better regulation. Sometimes under the term Solvency II are indicated only the new elements of the Solvency II project. These elements can be divided into quantitative requirements (labelled as Pillar I), qualitative requirements (labelled as Pillar II) and disclosure and transparency requirements (labelled as Pillar III).

Phase

After intensive negotiations between the Commission, the European Parliament and the European Council, the three institutions agreed on a compromise text for the Solvency II Framework Directive that was adopted by the European Parliament's plenary session on 22 April 2009. With this agreement the project comes to its final phase of implementation preparations. This preparation phase of technical regulations is also marked as Commission implementing regulations, and transposition of European legal rules into national legislations.

Design verification

For testing the Solvency II, the European Commission has asked the Committee of European Insurance and Occupational Pensions Supervisors (CEIOPS) for the forth quantitative impact study (QIS 4), primary in relation to its application and financial influence on insurance and reinsurance companies. The quantitative impact study

QIS 4 ran from April to July 2008. The summary results were published by CEIOPS in November 2008.

The goal was to ascertain the usability and moderateness of the capital requirements calculation, the possible capital inadequacy and its quantification. The pertinence calibration of the solvency capital requirement calculations was verified and the readiness of insurance companies to apply the internal models was checked. Areas of particular relevance in this exercise were the impact on groups' balance sheets, including diversification effects and transferability of own funds, the use of simplifications and undertaking-specific parameters, the design and calibration of the minimum capital requirement, and the comparability of the standard formula and internal models for the calculation of the solvency requirements. The simplified calculations of the technical reserves, risk margin and capital requirements were also tested.

Risks in Insurance 2009 (p. 14)

The Ernst & Young Report on business risks in insurance presents the top 10 business risks. The risks at the center of the radar are those that - more than 100 - outstanding analysts thought would pose the greatest global challenge to the leading firms in the insurance sector in the year ahead.

The top 10 business risks for the insurers in 2009:

Financial market crisis

The sector of financial services was hit by the crisis fundamentally. Although the system risks are decreasing, the consequences have been so profound, that they are likely to shape the industry for the next 10 years.

Model risk

The failure to recognize the shortcomings of models and to adequately capture the nature of underlying risks has left some insurance companies unprepared for the depth of recent financial events.

Regulatory intervention

The regulatory landscape is evolving at a rapid pace and the inability of companies to adapt and align their strategy with the changing environment will prove to be a problem. As Europeans focus on bringing Solvency II into their operating environment, the US is preparing for the convergence with regulatory generally accepted accounting principles. The ability to understand and compare the International Financing Reporting Standards financial information among insurance companies' reporting remains a challenging initiative.

Managing the non-life underwriting cycle

Mismanaging the cycle is arguably the number one cause of insolvency in the non-life industry and the number one contributor to losses in stakeholder value.

Geopolitical shocks

The risk of geopolitical shocks is further enhanced by economic slowdown, as falling incomes generate political pressures and collapsing tax revenues threaten governments' capacity to respond.

Demographic shifts in core markets

The consumer demand for more stable returns has resulted in a shift from variable to fixed annuity products. For insurers, revenue will be derived differently, which translates into a switch from fee-based to spread-based products.

Emerging markets

Although, the emerging markets are still proving to be an opportunity for many large, diversified insurers to grow and satisfy their stakeholders, these immature markets are more susceptible to rapid and unexpected deterioration.

Channel management

Managing and defining the appropriate distribution channels for company's products has become a more challenging task in today's economic landscape. Given what was happen in the market and the new era of expense reduction, there is still significant risk in investing in multi-distribution strategies.

Legal risk

Legal risk and unexpected development in both the forms and sources of liability continue to be one of the greatest challenges facing non-life insurance companies.

Climate change and catastrophic events

The climate change and extreme events are still major risks for the industry. Rising catastrophic losses have far-reaching implications for insurers who are paying the price for escalating costs.